

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świadczone 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wiersz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dodaje się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji 6-82, Administracji 4-97, Drukarni 4-94
Konto czekowe 304.247
P. O. Katowice

ODDZIAŁY:

KIEŁCIE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELĄDZ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki.

Antypolskie demonstracje oskarżonych

Wszyscy uchylają się od składania zeznań. — Bandere usunięto z sali.

WARSZAWA, 21. 11. Wczoraj w trzecim dniu procesu przeciwko współuczestnikom zamachu na śp. ministra Pierackiego, odbywało się przesłuchiwanie oskarżonych.

Na salę rozpraw wprowadzono tylko jednego oskarżonego, Bandere, który usiadłszy na ławie oskarżonych wstał zaraz w rozmowę z adwokatami Hankiewiczem i Szlapiakiem. — Zdaleka robi to wrażenie, że adwokat ciłomaczą mu coś i nakłaniają, a on zaś nie daje się przekonać.

O godz. 10.30 wkraczają na salę sędziowie i przewodniczący zadaje Bandere pytanie:

— Czy oskarżony przyznaje się, że od 1929 r. do 14 czerwca 1934 r. na obszarze Polski, jak również poza jej granicami, brał udział w organizacji ukraińskich nacjonalistów, w celu odzyskania od państwa polskiego południowo-wschodnich województw?

Bandera odpowiada na to po ukraińsku.

Mówi niewyraźnie, bełkotem. Do uszu słuchaczy dochodzą tylko pojedyncze wyrazy.

Przewodniczący zwraca oskarżonemu uwagę, że ma zeznawać tylko w języku polskim.

Bandera nie słucha tych uwag i w dalszym ciągu mówi po ukraińsku. — Teraz już wyraźniej dochodzą słowa:

Obowiązki, polskie zakony, ja nie podlegam.

Przewodniczący znów upomina oskarżonego, że na zadawane pytania ma zeznawać w języku polskim, a nie po ukraińsku i odmowa będzie uważana za uchylenie się od zeznań w ogóle.

Bandera jest podekscytowany, nerwowo krzyczy w dalszym ciągu, nawet w chwili, gdy prezes trybunału ogłasza postanowienie odczytania jego zeznań ze śledztwa.

Przew.: — Proszę się nie odzywać, bo w przeciwnym razie każę usunąć z sali.

Na Bandere nie robi to wrażenia i w dalszym ciągu z naciskiem krzyczy po ukraińsku. Teraz słychać słowo „prauka“.

Przewodniczący wobec tego postanawia, aby policjanci wyprowadzili go z sali, co też uczyniono.

Sąd zeznania jego odczytał, co trwało do godz. 12.30.

Po przerwie zeznawać ma Lebed, ale

I ON DEMONSTRUJE

i nie chce mówić po polsku, choć stwierdzone jest, że dobrze włada językiem polskim.

Wobec tego sąd przystąpił do odczytania jego zeznań.

Mikołaj Lebed przesłuchiwany w toku śledztwa przyznał się do swego autentycznego nazwiska, gdyż początkowo przyjął nazwisko Eugenjusza Skiby. Jako powód swego ukrywania się przed policją oskarżony Lebed podaje, że w październiku 1932 r. na prośbę reportera jednego z dzienników ukraińskich we Lwowie napisał

list do Kowla o nadesłanie sprawozdania z rozruchów, które miały miejsce na Wołyniu. Żądane sprawozdanie ów znajomy nadesłał w dwóch egzemplarzach, jedno do pisma we Lwowie, drugie zaś do miejsca zamieszkania Lebedy w Strzeliskach Nowych pod adresem jednego z jego sąsiadów niejakiego Labika, który wiadomość tę rozgłosił po wsi, tak że dowiedziała się o tem policja.

Dokonano szereg rewizji, przeważnie wskazano na Lebedę, jako tego, który spowodował przesłanie sprawozdania. W obawie aresztowania w kwietniu 1933 r. przeszedł granicę czechosłowacką i zamieszkał w Pradze. Przebywał tam do grudnia 1933 r. W tym czasie dowiedział się, że w Pradze dokonano szeregu aresztowań ukraińców i postanowił udać się do Niemiec. Po przejściu granicy został aresztowany przez policję niemiecką i skazany na 2 dni aresztu.

Po odbyciu kary wydalono go do Czechosłowacji. W kwietniu 1934 r. Lebed przechodził potajemnie granicę Polski i udaje się do Gdańska. Początkowo ukrywał się w Karpatach. 4 i 5 maja wyjechał do Lwowa, gdzie 8-go maja kupił książeczkę wojskową z nazwiskiem Lubomira Saryszewskiego. Za dowód ten zapłacił 5 zł. nieznanemu mężczyźnie. We Lwowie doradza-

no Lebedzie, aby doczekał do „Święta Morza“, gdyż łatwiej mu będzie dostać się do Gdyni. We Lwowie i w jego okolicach przebywał do 14 maja, w którym to dniu wyjechał, przybierając do Warszawy 15 maja. Następnie przybyła do Warszawy jego narzeczona, która zdołała w czasie swego pobytu porozumieć się z nim.

W ciągu swego pobytu w Warszawie z narzeczoną widział się 5 razy. 15 czerwca Lebed wraz z narzeczoną wyjechał pociągiem osobowym wieczornym do Gdyni. Jako powód tego wyjazdu podaje, iż tego wieczora odwiedziła go narzeczona i wtedy oboje nawiązali rozmowę telefoniczną prowadzoną przez sąsiadkę. Z rozmowy do-

wiedzieli się, że zabójstwo min. Pierackiego dokonali Ukraińcy. Wówczas Lebed zdecydował się wyjechać do Gdańska, gdyż bał się, że policja poszukująca sprawcy, może trafić na jego ślad. Do Gdańska przybył 16 czerwca: narzeczona gdzie po pożegnaniu się z nią udała się do Sopotu bez żadnego dowodu osobistego, skąd wyjechał do Gdańska, gdzie nawiązał kontakt z narzeczoną, którego mu wskazała narzeczona.

Nazwiska tego nieznanego Lebed nie pamięta. Otrzymałszy dowód osobisty postanowił pojechać do Berlina, ale na pierwszy statek spóźnił się i wsiadł dopiero na statek udający się 22 czerwca. Po przybyciu statku do Swinioujścia został aresztowany.

Na dziś zarządzono przerwę w rozprawie

Po odczytaniu zeznań Lebedy, trzecia oskarżona, Daria Hnatkowska również odpowiada na pytania przewodniczącego tylko po ukraińsku, wobec czego i jej zeznania sąd odczytuje.

Wczorajsza rozprawa została przerwana o godz. 17.45 po odczytaniu zeznań czwartego oskarżonego Jarosława Karpyńca, który podobnie demonstruje jak jego poprzednicy.

Wreszcie w zakończeniu wczorajszej rozprawy sąd przychylił się

do wniosku obrony i ogłasza postanowienie, że mając na uwadze, iż w dniu dzisiejszym przypada uroczyste święto religijne dla osób wyznania greckiego, katolickiego, zarządza przerwę w rozprawie do piątku 22 bm. godz. 10-ej.

Znów śmiertelne wypadki w kopalniach

CHORZÓW, 21. 11. Wczoraj nad ranem wskutek wstrząsu na jednym z filarów kop. Wolfgang Wawel w Rudzie Śl. oberwały się bryły węgla ze stropu i zasypały pracującego tam górnik 27-cio letniego Jana Kapoła.

Po godzinnej akcji zasypanego górnika wydobyto z pod gruzów ciężko rannego. Kopalnię przewieziono do szpitala, po kilku godzinach zmarł.

Również wczoraj popołudniu w podziemiach kop. „Pokój“ w Nowym Bytomiu zasypany został zwałami węgla górnik Jerzy Poloczek, ponosząc śmierć na miejscu.

Ucieczka zakutych w kajdany aresztantów
Jeden z nich jest z Sosnowca a drugi z Kielc

KATOWICE, 20. 11. Wczoraj popołudniu na stacji kolejowej w Mysłowicach zbiegli eskortowani przez policjantów dwaj więźniowie: Bogusław Waliński z Sosnowca (ul. Miła nr. 2) i Stanisław Bielecki z Kielc.

Obaj więźniowie odbywali karę w

Tarnowskich Górach i w dniu wczorajszym doprowadzeni zostali na rozprawę sądową w Mysłowicach. W drodze powrotnej więźniowie, zakuci w kajdany zbiegli.

Zarządzone pościgi nie dały narazie rezultatu.

Po 2-tygodniach od momentu wyposażenia rządu w pełnomocnictwa
premier Kościakowski zdaje społeczeństwu relację

Wczoraj o godz. 19.45 przemawiał przez radio premier Zyndram-Kościałkowski. Prelekcja trwała około kwadransa i sprowadzała się do sprawozdawczego omówienia wykonanych prac rządowych w dwutygodniowym okresie od momentu wyposażenia rządu przez organy ustawodawcze w pełnomocnictwa.

Pan premier, omówiwszy sytuację gospodarczą kraju, oświadczył, iż rząd szukał rozwiązań najlepszych i najlepiej dostosowanych do naszych warunków i możliwości. Na walkę z kryzysem gospodarczym niema recept a gospodarstwo polskie w innych rozwijało się warunkach po wojnie niż gdzie-

indziej.

Rząd przedłożył Panu Prezydentowi w sprawozdawczym okresie 11 pierwszych dekrety.

Treścią ich jest wyrównanie linii życia gospodarczego.

Najpilniejszym zadaniem było zrównoważenie budżetu państwowego, bowiem długotrwały deficyt budżetowy stał się zaporą w walce o lepsze jutro.

Omówiwszy znane już społeczeństwu dekrety oddłużeniowe, podatkowe i obniżki czynszu — pan premier podkreślił fakt, że oszczędności w gospodarowaniu państwem czynione bę-

dą nie od momentu wejścia w życie nowego budżetu, tj. od dnia 1 kwietnia 1936 r., ale są stosowane już — od dzisiaj.

Ponadto pan premier dał wyraz przekonaniu, że istnieją realne podstawy do poprawy sytuacji w Polsce. — Rząd z całą świadomością podjął się walki z trudnościami, zagradzającą drogę do lepszej przyszłości kraju i pragnie tę walkę wygrać.

Wczorajszą prelekcję premiera, rząd traktuje jako realizację danego społeczeństwu przyrzeczenia, iż będzie się starał o utrzymanie z nim kontaktu.

Zbrodniczy łańcuch akcji terrorystycznej O. U. N.

Haniebna rola ministra spraw zagranicznych Litwy

Druga część odczytanego na rozprawie warszawskiej aktu oskarżenia odsłania dzieje Ukraińskiej Organizacji Wojskowej (U. W. O.), stanowiącej dla Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (O. U. N.) etap wstępny, oraz działalność tych grup w szerszym ujęciu.

Sledztwo zbadało całe masy dokumentów, zmierzając do wyjaśnienia historii, celów i metod organizacji, dla wyświetlenia ich związku z zabójstwem śp. min. Pierackiego.

Ministerstwo spraw wewnętrznych I oddział II sztabu głównego udostępniło sledztwu akta, pochodzące z tajnych archiwów O. U. N. i U. W. O. mianowicie 418 oryginałów i 2.055 fotografii oryginałów maszynopisów i rękopisów, stanowiących sprawozdania, protokoły, rachunki i inne dokumenty organizacji.

Akt oskarżenia dzięki możliwości krzysztania z tych ciekawych papierów, zyskał niesłychanie mocne podstawy, bowiem wszystko to, co ujawniono inną drogą, znalazło tam całkowite potwierdzenie.

Zamach na Marszałka Piłsudskiego

Ukraińska Organizacja Wojskowa powstała w Małopolsce Wschodniej w okresie przełomowych walk polsko-sowieckich w 1920 r. Naczelne kolegium organizacji wystąpiło z hasłem przygotowania zbrojnego powstania i w tym celu poczęło tworzyć bojówki, t. zw. „role”.

Poraz pierwszy U. W. O. wystąpiło na widownię przez urządzenie zamachu na przybyłego do Lwowa Naczelnika Państwa, Józefa Piłsudskiego, w dniu 25 września 1921 r. Arrogowanie zamachowca Fedaka ujawniło sieć spiskową i na dłuższy czas spaliło działalność organizacji.

Na czoło ruchu konspiracyjnego wysunął się świeży przybyły do kraju pułk. Eugeniusz Konowalec, b. dowódca strzelców siczowych na Ukrainie, który został wyniesiony na stanowisko komendanta głównego U. W. O. Konowalec przekształcał organizację na wzór formacji wojskowych z hierarchicznym kierownictwem.

Szpiegostwo i mordy

Akcja U. W. O. rozciągnęła się w nieprzerwany łańcuch napadów i zabójstw. Dziełem tajnych bojówek, zaopatrzonych w zbroję i fundusze i broń, stał się szereg zamachów na Ukraińców opornych wicherzom organizacji, nieudany ponowny zamach we Lwowie na prezydenta Wojciechowskiego w 1924 r., zbrojne napady na ambulanse i urzędy pocztowe, zabójstwo kuratora szkolnego we Lwowie, Sobińskiego itd.

U. W. O. było tworem intensywnie wspomagany materialnie przez wrogich nam sąsiadów i wzamian za to związało się z obcym wywiadem, prowadząc w Polsce robotę szpiegowską.

Dla U. W. O. nadszedł czas krytyczny. Rewolucyjne elementy ukraińskie poczęły szukać nowych dróg, chcąc się utrzymać za wszelką cenę na powierzchni.

Konowalec, dysponujący finansami, które szły przez jego ręce, podporządkował sobie te elementy, powołując do życia Organizację Ukraińskich Nacjonalistów, która opanowała U. W. O.

W osobie Konowalca została sku-

piona zwierzchność nad obu organizacjami pod dwoma tytułami: prezesa „Prowodu” ukraińskich nacjonalistów i głównego komendanta U. W. O. (tak zw. „spilki”).

Jak wykazało sledztwo, skład „Prowodu”, którego członkowie przebywali zagranicą, przedstawiał się w okresie poprzedzającym zabójstwo min. Pierackiego, jak następuje: prezes — Eugeniusz Konowalec, sekretarz — Włodzimierz Martyniec, referent organizacyjny — Mikołaj Sciborski, polityczny — Dmytro Andrijewski, wojskowy — gen. Mikołaj Kapustjanski, propagandowy — wspomniany Martyniec, ideologiczny — Dmytro Demczuk, łączności — Makar Kuszmir i finansowy — M. Senyk.

Dokumenty, ujawnione u Senyka, wyraźnie stwierdzają, że reprezentanci organizacji w różnych krajach Europy, a zwłaszcza w Kownie, Berlinie, Gdańsku i Pradze, mają charakter ekspozytur wywiadowczych.

W Polsce, to jest t. zw. bazie, bądź Z. U. Z. (Ziemię Zachodniej Ukrainy), O. U. N. przejawiało najistotniejszą działalność. Usiłowania przerzucenia sieci organizacyjnej na teren tak zw. „Wielkiej Ukrainy”, obejmującej terytoryj Z. S. R. R., Rumunji i Czechosłowacji, nie dały dotychczas wyników.

Każda droga

W broszurze, wydanej przez krajową egzekutywę O. U. N., czytamy o kawie przykazania:

„Niewąsnością i podstępem będziesz przyjmował wrogów twego narodu”.

„Nie zawahasz się popełnić największe przestępstwo jeśli tego będzie wymagało dobro sprawy”.

„Nacjonalizm ukraiński nie liczy się z żadnymi ogólnymi ludzkimi przepisami solidarności, sprawiedliwości, miłosierdzia i humanitaryzmu”.

„Każda droga, która prowadzi do najwyższego celu, jest naszą drogą, bez względu na to, czy u innych nazywać się będzie bohaterstwem, czy też podłością”.

Jako główny środek propagandy zastosowano terror.

Po zamordowaniu kuratora Sobińskiego w r. 1926, zabito Ukraińca, Huka w 1927 r., dokonano napadu na urząd pocztowy w 1928 r., napadu na listonosza i zamachu na Targi Wschodnie w 1929 r., napadu rabunkowego na wóz pocztowy pod Bobrowką w 1930 r. Rok ten zaznaczył się również wypadkami podpalenia zabudowań w majątkach, należących do Polaków.

W roku 1931 zamordowano w Truskawcu posła, Tadeusza Hołłowkę.

W roku 1934 padło z rąk O. U. N. trzech policjantów, dwu strażników gminnych, kilku Ukraińców i wreszcie koroną zbrodniczej akcji był zamach na śp. min. Pierackiego.

Litewska robota

Akt oskarżenia na podstawie dokumentów, znalezionych u Senyka, dobrał się do źródeł pieniężnych O. U. N. i wykazał, kto z naszych sąsiadów podtrzymywał tę organizację i w czym ona leżała interesie.

Okazało się, że w ciągu lat ubiegłych O. U. N. był wspierany przez rząd litewski, który asygnował na jej cele stałe subwencje pieniężne oraz udzielał pomocy bojowcom, wydając im fałszywe paszporty i ułatwiając wyjazdy pod fikcyjnymi nazwiskami na karepanję agitacyjną do Ameryki.

Wreszcie Kowno udzieliło gościnę wydawnictwu U. W. O. „Sarma”.

W świetle dokumentów archiwalnych ustalono, że w Kownie mieściła się ekspozytura wywiadowcza U. W. O., której kierownikiem był dawny „sotnik” armii ukraińskiej Osip Rewluk.

Zarówno Rewluk, jak i Konowalec pozostawali w bezpośrednich stosunkach z ministrem spraw zagranicznych Litwy, który w okresie 1928 — 1934 r. był w gabinecie Tubylisa, dr. Zaunius, uprzednio general. sekretarz litewska

go M. S. Z. za rządów Waldmarasa.

W końcu września 1932 r. Konowalec skomunikował się z ministrem Zauniusiem listownie za pośrednictwem konsula litewskiego w Zurichu (Konowalec zamieszkuje w Szwajcarii).

Przybyły na zgromadzenie Ligi Narodów Zaunius odbył z Konowalcem osobistą naradę. Przebieg jej jest znany dzięki znalezieniu w archiwum Senyka listu Konowalca, który pisze o tym spotkaniu.

„Właśnie wróciłem z rozmowy z p. Z. Rozmowa trwała prawie półtorej godziny. Była prowadzona w nadzwyczaj przyjaznym i szczerym tonie. Przekonałem się, iż stosunek p. Z. do nas jest nawskroś pozytywny i przychylny.

Poruszyłem w rozmowie następujące tematy: 1) nie zmniejszać nam ostatniej raty, gdyż u nas obecnie panuje wcale ciężkie położenie finansowe z tego powodu, że ofiary z Ameryki i Kanady w ostatnich czasach wydatnie się zmniejszyły, 2) przyznać nam conajmniej w tej samej wysokości co dotychczas zapomogę także na następny rok, 3) zezwolić na wydanie paszportu dla naszego delegata, którego chcemy jeszcze tej jesieni wysłać do Ameryki, jak również postarać się o amerykańską wizę na ten paszport; przytem podkreśliłem, iż sama amerykańska wizy, jak nas nauczyły dotychczasowe doświadczenia, (mowa o incydencie z Suszkiem) nie wystarcza i dlatego proszę, ażeby przez paszportu wydano na szemu delegatowi jakiś dokument w jakich sprawach jedzie on do Ameryki.

Odpowiedzi jego na poruszone przez mnie kwestje były następujące: 1) będzie starał się zrobić wszystko, co tylko w jego mocy, zaznaczył jednak, iż to nie zależy wyłącznie od niego, ale w tej sprawie ma wiele do powiedzenia premier Tubylis, 2) oświadczył, iż wstawił już do budżetu tę samą sumę, ale czy ona się utrzyma będzie to zależało od tego, czy i jak będzie zrównoważony budżet. Ta sprawa również będzie zależała od ministra skarbu. Na każdy wypadek obiecał swą pomoc, 3) paszport wydał a raczej polecił wydać. Również postarał się o amerykańską wizę zaznacza jednak, iż sprawa ta potrwa conajmniej dwa miesiące.

Z dalszego ciągu wynika, że minister Zaunius zdawał sobie sprawę iż postępowanie to jest ryzykowne i może wywołać konsekwencje przykre dla Litwy. Konowalec pisze:

„Mówił, iż Polacy zapewne sledzą za tą sprawą i mogą amerykańskiemu rządowi dostarczyć dowodów, iż w „Kazaniu” (Kazań stanowi organizacyjny pseudonim dla Kowna) jest taki system, że dają paszporty ludziom, którzy wyjeżdżają do Ameryki prowadzić rewolucyjną robotę przeciw Polsce i to nadomier przy pomocy polskiego obywatela. Gdyby ta sprawa została przez Polaków udowodniona przed amerykańskim rządem, to wówczas w oczach Amerykan „kazanie paszporty” wogóle straciłyby na wartości i on wówczas nawet dla samych kazańców nie mógłby otrzymać zezwolenia na wjazd.

Konowalec pisze dalej, że uspokoił dr. Zauniusa zapewnieniem, iż wszelkie ostrożności będą zachowane.

„Podkreśliłem jeszcze, iż wszyscy nasi delegaci, którzy dotychczas wyjeżdżali na te kazanie paszporty do Ameryki, t. j. konkretnie Hipolit i Hryp, nie wyjeżdżali na prawdziwe nazwiska i wobec tego Polakom trudno byłoby udowodnić, że to ich obywateli”.

Efekt tej rozmowy był dla Konowalca dodatni i z Kowna płynęły pieniądze oraz paszporty.

Subsydia litewskie wynosiły 50 proc. całego dochodu organizacji. Samowładnym szafarzem funduszy spiskowych był Konowalec. Z jego ręki pochodzą znalezione preliminarze budżetowe, wyznaczanie uposażeń itd.

W r. 1933 r. Konowalec przeznaczył na Małopolskę wschodnią, czyli t. zw. bazę 81.500 zł.

Oddziały bojowe szukały jeszcze funduszy na własną rękę, dokonywały napadów rabunkowych.

Członkowie organizacji otrzymywali pobory. Konowalec wyznaczył sobie pensję 150 dolarów (niezdevalutowanych) miesięcznie, oraz djetę rozjazdowe.

Dalsze efekty sledztwa

Akt oskarżenia przechodzi skości do przedstawienia ustaleń sledztwa, które bezpośrednio dotyczą osób, stojących obecnie przed sądem.

Zajmując się osobą Karpyńca i Klymyszyna, prokurator podaje dowody, że bomba użyta przez Maciejkę była skonstruowana w całości przez Karpyńca.

Rewizja u Klymyszyna wykryła konspiracyjne listy, dotyczące kolportażu literatury, przyrzady do wywabiania atramentu i druki O. U. N.

Wykryto kontakt Karpyńca i Klymyszyna ze Stefanem Bandera, który również do nich przyjeżdżał do Krakowa.

Zajmując się osobą Stefana Bandery akt oskarżenia powołuje się na zeznania oskarżonego Myhala, który podał, że Bandera objął rządy w organizacji zapomocą „zamachu stanu”. Usunął z kierownictwa wielu ludzi i radykalnie zmienił metody O. U. N. Zdaniem Myhala od tego właśnie czasu O. U. N. przeszło do stosowania terroru.

W aktach Senyka znajdują się dowody, stwierdzające że Bandera był wzywany do Konowalca na naradę organizacyjną w 1932 r. i brał później udział w naradzie z udziałem Konowalca w Berlinie.

Bandera zabierał głos w najdonioślejszych sprawach politycznych i organizacyjnych. Po konferencji berlińskiej Konowalec powierzył Banderze kierownictwo krajowego O. U. N. w drodze formalnej już nominacji.

Rozkazy Konowalca

Wreszcie omawiając poszczególne zbrodnie O. U. N. akt oskarżenia udowodnia, że organizatorami napadu na urząd pocztowy w Gródzku Jagiellońskim był oskarżony Lebed, który nawet został później poddany sądowi partyjnemu, ponieważ napad dał nikłe rezultaty, a przyczynił się do poważnych strat w ludziach i ujęcia Bilasa i Danilyszyna. Dane zaczerpnięte z archiwum Senyka.

Toż archiwum Senyka zawiera dokumenty świadczące, iż polecenie dokonania zamachu na śp. min. Pierackiego było nadesłane Banderze przez Konowalca, który uważał, że Lebed powinien się zrehabilitować po sprawie Gródzka Jagiellońskiego. Powierzono mu więc zadanie urządzenia zamachu w dniu 15 czerwca 1934 r.

W dokumentach Senyka jest jeszcze jeden ciekawy papier, z r. 1934.

„Dowiedzieć się o następujące rzeczy: a) jakie są możliwości wysadzenia lub podpalenia warszawskich dworców kolejowych, b) czy istnieją takie możliwości co do niektórych wojskowych obiektów, albo magazynów, c) czy nie mógłby zebrać informacji co do gen. Składkowskiego, p. Becka, Nakończnikoffa”.

Wszystkie powyższe dane świadczą ponad wszelką wątpliwość, że zamach na śp. min. Pierackiego był postanowiony i zorganizowany przez władze zagraniczne O. U. N. w pierwszym rzędzie w osobach Konowalca, Senyka i Jaręgo.

Kończąc tę część oskarżenia, urząd prokuratorski stwierdza, że organizacja ukraińskich nacjonalistów w swoich organach prasowych, przyznała się do popełnienia zamachu na śp. min. Pierackiego.

Rewizja, dokonana u Mirona Bohuna w kancelarii adw. Szuchewicza we Lwowie ujawniła egzemplarz nr. 4 biuletynu krajowej egzekutywy O. U. N., publikujący następujące oświadczenie:

(dalszy ciąg na str. 3-iej)

BAJORO LITEWSKIE

Dziwne i ciemne drogi, które prowadziły od wielu lat polityka Litwy w stosunku do Polski zostały najbardziej niespodziewanie naświetlone przez — proces morderców ś. p. ministra Bronisława Pierackiego. Przyehwycone w toku akcji policyjno-sledczej archiwum terrorystycznej organizacji ukraińskiej zawiera szereg dokumentów, świadczących o tem, że najbardziej oficjalne czynniki litewskie, bo nikt inny, jak właśnie ministerstwo spraw zagranicznych Republiki Litewskiej ma za palce i... lokuje pieniądze w poczynaniach zamachowo - dywersyjnych organizacji pułk. Eugenjusza Konowaleca.

Wątpliwości niema żadnych, dowody są autentyczne i najbardziej przekonujące, są kwity, są listy, protokolarne odtworzenie rozmów pułk. Konowaleca z b. ministrem spraw zagranicznych Litwy dr. Zauniusem i szczegółowo udokumentowany rozwój paszportów litewskich, za którymi emisariusze U. W. O. i U. O. N. leźdźli do Ameryki po pieniądze od emigrantów ukraińskich na broń, bombę i amunicję. Są autentyczne dane o podejmowanych przez konsulów litewskich wobec władz amerykańskich i kanadyjskich interwencjach na rzecz obywateli polskich, terrorystów ukraińskich, zaopatrzonych nie tylko w paszporty litewskie, ale nawet w zaświadczenia władz litewskich, opiewające na przykład, że p. Senyk, referent biurowy U. O. N. jest urzędnikiem litewskiego ministerstwa spraw wewnętrznych, wysłanym do Ameryki w sprawach służbowych.

Osoba dr. Zauniusa nie jest opinii polskiej obca. Wiadomo oddawna, że niegdyś obywatel i urzędnik państwowy niemiecki, zatrudniony w administracji pruskiej, a noszący nazwisko dr. Zaun „okazał się być“ dość nieoczekiwanie litwinem z dziada-pradziada i przeszedł do litewskiej służby dyplomatycznej, zajmując od 1924 r. odpowiedzialne stanowisko sekretarza generalnego litewskiego ministerstwa spraw zagranicznych w tym okresie, kiedy dla działalności tego urzędu przedewszystkiem rola i opinia ś. p. dr. Gustawa Stresemanna i b. szefa wydziału zachodniego Auswärtiges Amt'u p. Meyera — były miarodajne. Szefem ówczesnym dr. Zaun-Zauniusa był przecież nasz nieoceniony stary znajomy prof. Waldemar. Pamięta-

my ten okres, pamiętamy także główne figury rozgrywanej wówczas między Kownem, Berlinem i Genewą intrygi. Skończyło się wielką kompromitacją dr. Zauniusa i jego szefów. — Rzecz działa się w grudniu 1927 r. w Genewie — dokładnie w dniu 10-ym grudnia 1927 r., a na sali obrad Rady Ligi Narodów zasiadał Marszałek Piłsudski. Szczegółów sromotnego odwrotu pp. Waldemara i Zauniusa przypominać chyba nie trzeba.

Wkrótce potem jednak dr. Zaunius został ministrem spraw zagranicznych i wiele godzin swego cennego czasu poświęcił Polsce, nie oszczędzając również skarbu litewskiego, jako że archiwum U. W. O. wymienia bardzo poważne sumy, wypłacane z godną pochwały regularnością skarbnikom terrorystów ukraińskich oraz bardzo wiele długotrwałych konferencji, odbywanych przez dr. Zauniusa z pułk. Konowalem. Perłą prawdywa jest jednak ta rozmówka, którą od byli obaj panowie w Zurychu w dniu 3-im października 1932 r., jak pisze pułk. Konowalec „z okazji przyjazdu

dr. Zauniusa do Szwajcarii na... Zgromadzenie Ligi Narodów“. To przecież naprawdę piękne!... Jedzie się na zebranie instytucji, mającej na swych sztandarach wypisane hasła braterstwa ludów, pokoju i współpracy międzynarodowej, a „przy okazji“ — nieocenione bywają okazje! — konferuje się z szefem terrorystów, obiecując mu „wstawienie do przyszłego rocznego budżetu państwowego Litwy sumy 6.000 dolarów złotych na cele U. W. O. i dalsze wydawanie paszportów litewskich działaczom U. W. O.“

Działania dr. Zauniusa są całkiem jednoznaczne. Stwierdziwszy, iż w jego zmaganiach z Polską zawiodła dyplomatyczna szpada, jął się poprostu — noża i kuli rewolwerowej.

Nie mogło jednak być inaczej. Polityka zagraniczna Litwy nie od dziś znalazła się w zaskakująco bez wyjścia. — Uparte trwanie w adorowaniu fikcji i niedostrzeganie rzeczywistych interesów swego kraju, polegających przecież napewno nie na walce z Polską, ale na oparciu się o jej siły duchowe i materialne — kieruje Litwę na zmianę w orbitę Niemiec lub Rosji Sowieckiej, czyniąc z niej przedmiot doraźnych „gier“ jednego z tych państw. Piłka litewska, przerzucana pomiędzy Moskwą i Berlinem, a zawadzająca od czasu do czasu o ostre rogi Klajpedy — nie znajduje zetknięcia z płaszczyzną stałą i od lat, niemal od chwili powstania państwa litewskiego, ten zgrubny dla siebie ruch wahadła wykonyje.

Nie dziwnego, że od czasu do czasu majętry dyplomatyczne w rodzaju prof. Waldemara czy dr. Zauniusa wdepną, gdzie nie należy...

Jak długo jednak polityków z ciemnego zaułka tolerować będzie naród litewski?... Od wielu lat daremnie czekamy odpowiedzi na to pytanie. Po czekamy jeszcze, nam się nie spieszy. Nie o naszą skórę chodzi. Vigil.

Tętno chwili

ROBIENIE ZŁEJ KRWI

Nie budujemy dróg, nie motoryzujemy, a równocześnie administracja nazywa je tak wyposażona w auta, jak żadna inna, przynajmniej w środkowej Europie. Każdy szef urzędu ma auto i uważa to za konieczność życiową, choć w rzeczywistości służbowy bilet kolejowy wystarczyłby w 100 proc. aby zaspokoić jego służbowe potrzeby.

Zerwanie z tym stanem rzeczy jest konieczne już nawet nie tyle ze względów finansowych, ile moralno-pedagogicznych. „Mały człowiek“, którego zlicytowano za podatki, dostaje ataku białego szalu, gdy na ulicy widzi ciągle in. auta urzędowe za kupione z pieniędzy podatników. Jeżeli zaś te auta zobaczy wtedy, gdy czekają przed jakąś salą koncertową czy innym miejscem rozrywkowym — to pasja jego osiąga szczególne natężenie. Poczucie więc o robienie „złej krwi“.

(I. K. C.).

O NAPRAWIE GOSPODARKI SAMORZĄDOWEJ

Można by napisać bardzo interesujące studium o tem, jak to etatyzm i biurokracja, przyeśnięte trudnościami budżetowymi na terenie administracji i gospodarki państwowej, znalazły w samorządach wszelkiego typu nowy teren dla swej radosnej twórczości. Nie mają miejsca na obszerniejsze na ten temat wywody, ograniczamy się do samego wniosku, który brzmi w ten sposób, że naprawa gospodarki i finansów samorządowych zależy od zerwania z etatyzmem i biurokracją w całym naszym życiu państwowym.

Samorząd jest udziałem społeczeństwa w zarządzaniu państwem. Powinien on pracować inaczej aniżeli urzędy państwowe, — a więc w wielu wypadkach sitami obywatelskimi, niepłatnymi. Samorząd zbiorowaty — to pojęcie wewnętrznie sprzeczne. Taki samorząd jest niepotrzebny, szkodliwy.

(Wieczór Warszawski)

Zabiegi o monopol na wywóz wieprzy Kupcy interweniują

WARSZAWA, 19.11. Zawarcie umów handlowej polsko-niemieckiej stworzyło poważną możliwość zwiększenia wywozu trzody chlewnej z Polski do Niemiec. Wywóz ten istniał dawniej i spoczywał w rękach kilkunastu spółek kupieckich. Spółki te od kilku lat oczekują na dalsze możliwości. Ostatnio zwróciły się do władz o wzięcie pod uwagę ich ofert przy podziale kontyngentów wywozowych.

Tymczasem okazało się, iż do wywozu wieprz do Niemiec ma być dopuszczony tylko i jedynie Związek Eksportu Bekonowego. Związek ten łączy w sobie zaledwie 5 kupców, podczas gdy dziesiątki innych do tej organizacji nie należą.

Szereg kupców ma interweniować u wicepremiera Kwiatkowskiego przeciw uprzywilejowaniu Zw. Bekoniarzy.

Cyganie skradli dwa wozy kolejowe w podróży na wybory króla

Niezwykłe sensacyjny fakt kradzieży dwu wagonów kolejowych zanotowano na stacji w Przemyśle. Mianowicie w składzie pociągu towarowego, który nadszedł do Przemyśla przed południem, znalazły się dwa wagony kolejowe, które — jak się okazało w czasie

kontroli pociągu — nie były objęte wykazem, znajdującym się w posiadaniu kierownika ekspedycji. Wozy opatrzone były nalepkami: Tarnów — Chyryn przez Lwów i Ostrożnę przetaczać.

Jak się okazało, w wozach tych znajdował się cały obóz cygański, złożony z kilkudziesięciu ludzi. Kiedy zapytano cyganów o t. zw. „zamówienia“ na wozy, oświadczyli, że znajdują się one w posiadaniu kierownika ekspedycji, który wyjechał pociągiem osobowym z Tarnowa do Stanisławowa. — Jak stwierdzono, pięciu cyganów miało bilety na przejazd pociągiem osobowym. Stacja Przemyśl zwróciła się telefonicznie do stacji Tarnów z zapytaniem, czy i kiedy wynajęto cyganom wozy kolejowe. Z Tarnowa nadeszła po chwili telefoniczna odpowiedź, że wozów nikt nie zamawiał, cyganów nie załadowywano w Tarnowie i stacja Tarnów nie wie, skąd wozy te pochodzą ani skąd wzięły się do składu pociągu towarowego. Kiedy cyganów chciano wywadić z pociągu w Przemyśle, poczęli się awanturować, twierdząc, że muszą na tychmiast jechać do Chyrylina na zjazd ogólny, gdzie ma być dokonany wybór króla. Wobec tego, że w Przemyśle nie można było na wypadek aresztowania cyganów za jazdę bez biletów pomieścić ich, dla braku miejsca w aresztach, załadowano ich na powrót do wagonów, którymi przyjechali i wysłano najbliższym pociągiem towarowym do Lwowa. Władze bezpieczeństwa nie chciały bowiem, tak wielkiej ilości cyganów zatrzymywać na wolności w Przemyśle, w obawie przed kradzieżami.

Obecnie władze kolejowe prowadzą dochodzenie, celem wyjaśnienia w jaki sposób cyganie dostali się w posiadanie wagonów towarowych i kto te wagony opatrzył urzędowymi nalepkami, a następnie przyczepił do składu pociągu towarowego.

Kto wygrał?

W 3 i 4 ciągnięciu ostatniego dnia 2-jej klasy padły wygrane na numery:

25.000 zł. nr. 161114.

10.000 zł. nr. 2281.

Po 2000 zł. nr. 119631 14726 152751 165299 184893.

Po 1000 zł. nr. 3821 73295 75725 195779 129202 139028 176025.

Po 500 zł. nr. 38893 59920 55917 14758 140395 142866 165299 168937 182037 185753.

Po 400 zł. nr. 10586 22336 41274 64520 79349 35734 110371 115459 165706 168419 185337 177813 189246.

Po 250 zł. nr. 64619 71973 72990 73783 78349 709320 154238 168729 190088.

Po 200 zł. nr. 10138 10774 17141 22969 35111 38894 43094 49235 46832 52767 57304 57048 67821 68910 71664 73286 77011 77527 80306 87889 102462 114494 18491 136917 147023 145565 150967 160515 161703 173001 182063 185866 191640 19152.

Zbrodniczy tańcuch akcji terrorystycznej O. U. N. (ciąg dalszy ze str. 3-iej)

„Bojowiec ukraińskiej bojowej organizacji dokonał w dniu 15 czerwca 1934 r. w Warszawie zamachu na jednego z katów narodu ukraińskiego. Bojowiec U. W. O. zabił ministra spraw wewnętrznych polskiego rządu okupacyjnego na ziemiach wschodnio-ukraińskich, Bronisława Pierackiego.

Analogiczne deklaracje ogłosiły ukraińskie czasopisma amerykańskie. „Nasz Kłycz“ oraz „Wistyk“.

W tem ostatnim wydawnictwie Konowalec, jako „wódz ukraińskiej nacjonalnej rewolucji“, apeluje do całego świadomego ukraińskiego społeczeństwa w Ameryce, aby w tej historycznej chwili dla podtrzymania nacjonalistycznego - rewolucyjnego frontu okazały się ich pracą i ofiarnością.

Dla czego zamordowali

Konstruktywna polityka ministra Pierackiego w stosunku do zagadnień kresów południowo - wschodnich polskich, godziła, o czem min. wiedział w ukraińskie elementy szowinistyczne.

Dla organizacji ukraińskich nacjonalistów zrealizowanie programu ministra Pierackiego było równoznaczne z upadkiem jej znaczenia i wpływów, dla tego też organizacja ta, wyzyskując nieświadomość części ludności ukraińskiej, wpajała zapomocą wszelkiej agencji nienawiść do jego osoby.

Minister Pieracki pozostał wierny

zasadom wyrażonym na początku swego urzędowania. Na 4 miesiące przed zgonem dnia 15 lutego 1934 w ostatnim, swej mowie oświadczył w Sejmie:

„Duch aktywności i gospodarczości, zmysł organizacji i wytrwania, rozumne oddezuwanie społeczeństwa kresowego jego zadań w państwie polskim, może dokonać wielkiego dzieła wyodrębnienia kulturalnego tych ziem, wraz z wszystkimi tej odmiany dobroczynnymi skutkami. Dałoby ono również mocniejszą platformę współpracy tego społeczeństwa ze społecznościami, należącymi do mniejszości narodowej, których pełnia praw obywatelskich jest zasadniczym postulatem naszej polityki wewnętrznej.“

W dniu 3 — 9 czerwca 1934 r. minister Pieracki odbył podróż inspekcyjną na teren województwa iwońskiego i stanisławowskiego. Bezpośrednie obserwacje, dokonane w czasie tej podróży, rozmowy odbyte z różnymi przedstawicielami społeczeństwa ukraińskiego, a przedewszystkiem z metropolitą Szeptyckim i z delegacją ukraińskich działaczy gospodarczych, wreszcie niejedno doraźnie na miejscu wydane zarządzenie rokowały jaknajlepsze nadzieje na dalsze polepszenie stosunków i sprawiły, że podróż mogła za sobą po ciągnąć realne wyniki.

W parę dni później minister Pieracki został pozbawiony życia.

Musimy ulżyć doli bezrobotnych!

Działalność funduszu pracy na terenie województwa kieleckiego

We wszystkich miastach, powiatach i gminach województwa kieleckiego zostały powołane do życia komitety funduszu pracy. Celem komitetów tych jest przyżycie z pomocą licznym rzeszom bezrobotnych. Wobec zbliżającej się zimy i większego w bieżącym roku nasilenia bezrobocia, niż w latach poprzednich działalność tych komitetów musi być bardziej wydatną i energiczną.

KOMISJA DORADZCA DLA SPRAW BEZROBOCIA PRZY WOJEWÓDZKIM BIURZE FUNDUSZU PRACY W KIELCACH.

W dniu wczorajszym pod przewodnictwem p. Tadeusza Dębickiego, zastępcy dyrektora wojewódzkiego biura funduszu pracy, odbyło się organizacyjne zebranie okręgowej komisji doradczej dla spraw bezrobocia przy wojewódzkim biurze funduszu pracy w Kielcach.

Zadaniem komisji doradczej, do której powołani zostali czołowi przedstawiciele miejscowych sfer gospodarczych, jest pomoc i występowanie z inicjatywą wobec funduszu pracy przy rozwiązywaniu zagadnień, dotyczących zatrudnienia bezrobotnych.

Po wyczerpującej dyskusji, która stała na bardzo wysokim i rzeczowym poziomie, komisja doradcza postanowiła przedłożyć wojewodzie kieleckiemu dr. Dziadoszowi szereg wniosków, rozwiązujących sprawy powiększenia stanu zatrudnienia, wyszkolenia fachowców, a przede wszystkim obowiązek bezwzględnej korzystania przez zakłady pracy ze zreorganizowanego i celowo dzisiaj już postawionego działu pośrednictwa pracy przy wojewódzkim biurze funduszu pracy w Kielcach.

FUNDUSZ PRACY W SOSNOWCU

Jak to już donosiliśmy, w Sosnowcu ukonstytuowały się wszystkie sekcje komitetu funduszu pracy i przystąpiły już do pracy.

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie sekcji zbiorowej komitetu, na którym omówiono program prac i projekty na najbliższą przyszłość.

Spowoduje ciężkich warunków materialnych, w jakich znajduje się większość naszego społeczeństwa praca komitetu będzie trafiać na duże trudności, które jednak muszą być pokonane. Musimy ulżyć doli bezrobotnych!

Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU FUNDUSZU PRACY W OLKUSZU.

Pod przewodnictwem starosty Głiszczyńskiego, odbyło się walne zebranie powiatowego komitetu funduszu pracy w Olkuszu, z udziałem posła Sowińskiego z Zawiercia.

Ze sprawozdania za r. 1934-35 wynika, że stan zatrudnienia w przemyśle pow. olkuskiego w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 130 robotników i wynosił ogółem 3920 osób. — Przy robotach publicznych pracowało przeciętnie 1250 robotników (o 710 robot. więcej aniżeli w roku poprzednim). Wzrosła również liczba bezrobotnych (w sezonie zimowym) o 460 osób, czyli wynosiła ogółem 4498 rodzin.

Z zasiłku korzystało 3100 rodzin, co stanowiło ok. 12 tys. osób, dzieci dożywiano 1980, przyczem akcję tę prowadził związek pracy obywatelskiej kobiet.

Wartość wykonanych robót publicznych przez bezrobotnych sięga cyfry 1.236.374 zł., w której to sumie powiatowy komitet funduszu pracy partycypował gotówką zł. 317.000 i w naturze zł. 114.630, resztę sum stanowił szarwark, własne fundusze, związków samorządowych itd. Z robót m. in. wykonano: 22 i pół km. nowych dróg, odnowiono przez kapitalny remont 91 km dróg przygotowanych kamienia do robót na sezon 1935-36 ogółem 33.500 mtr. zbudowano gmach szkoły żeńskiej w Olkuszu oraz cały szereg innych robót.

Liczba odpracowanych dniówek przez bezrobotnych za zasiłki zimowe 1934-35, wynosiła 45852. W okresie sprawozdawczym komitet dysponował

następującymi produktami: ziemniaków 5240 korcy, węgla 8410 korcy, słomy 7520 kg. i kaszy jęczmiennej 9600 kg.

Ogółem komitet dysponował kwotą zł. 344.930, w czym gotówką z dochodów własnych zł. 28.165, pozostałością z roku poprzedniego zł. 3963, dotacją wojew. funduszu pracy zł. 187.250 oraz w naturze z województwa zł. 285.930.

Wydatki na zatrudnienie bezrobotnych zł. 167.907, na pomoc społeczną i dożywianie dzieci zł. 28.959, na pomoc doraźną żywnościową zł. 142.553, na wydatki administracyjne zł. 3.300 i akcję świetlicową zł. 2.380.

Ogródki działkowe dla bezrobot-

nych urządzono w Bolesławiu na obszarze 30 ha i b. wzorowe w Olkuszu (8 ha).

Budżet na okres od 1 bm. do 31. 3. 1936 uchwalono w wysokości zł. 185500

Skład pow. komitetu następujący: pp. starosta Głiszczyński (przewodniczący), wicestarosta Trzaniel (zastępca), J. Podworski (sekretarz), członkowie: pp. poseł Sowiński, burmistrz Majewski, burmistrz m. Wolbromia, Kallista, dyrektor Łada, Kurzejowa, naczelnik Piękosz i J. Głowacki (Bolesław). Komisja rewizyjna: pp. Pełtrykowski, Starzyński i Gegotek, zastępcy: pp. dr. Lubczyński i R. Kubiczek.

Cena węgla ma być niższa o 20%

Obniżka cen wyrobów skartelizowanych i monopolów państwowych.

Prasa warszawska donosi, że na najbliższym posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów omawiana będzie sprawa obniżki taryf kolejowych oraz karteli. Jednocześnie w ciągu najbliższych dni odbyć się mają konferencje rządu z przedstawicielami wielkiego przemysłu, a niezależnie od prac komisji ankietowej, która bada warunki w wielkim przemyśle, rząd domagać się będzie, aby reprezentanci karteli z własnej inicjatywy obniżyli ceny swoich wyrobów. Jak słychać w pierwszym rzędzie obniżone będą ceny cukru i węgla. Obniżka ceny węgla ma dobieść do 20 proc.

W związku z wprowadzonym przez rząd podatkiem od zarobków i zmniejszeniem przez to siły nabywczej wielkiej rzeszy konsumentów, tego rodzaju posunięcia stają się konieczne. — O konieczności rewizji cen kartelowych i polityce karteli pisaliśmy już niejednokrotnie. Wiedzą o tem dobrze wszyscy, że cukier polski wywożony jest za grosze zagranicę, gdzie używa się go dla karmienia trzody, podczas kiedy konsument krajowy musi płacić wysokie ceny, tak że produkt ten

stał się prawie niedostępny dla szerokich warstw biedniejszej ludności. To samo da się powiedzieć i o węglu, gdzie całą stratę na eksporcie musi pokrywać konsument wewnętrzny, a wysoka taryfa kolejowa, pobierana za przewóz węgla, powoduje, że węgiel w kraju stał się również mało dostępny dla uboższej ludności naszych miast i wsi. Na dobitkę złego polityka kartelowa, ograniczająca wydobycie i sprzedaż węgla, doprowadziła do takiego absurdu, że, jak to ostatnio ma miejsce w Zagłębiu Dąbrowskim, nie które kopalnie wyczerpały kontyngent i nie sprzedają węgla.

Węgiel i cukier jednak — to nie wszystko. W stosunku do siły nabywczej polskiego konsumenta za drogie są wszystkie artykuły skartelizowane i za drogie są wszystkie wyroby monopolów państwowych.

Dlatego też najbardziej żywotną sprawą i jedną z najpilniejszych będzie jeśli rząd nie zwłocznie, przeprowadzi obniżkę cen wszystkich wyrobów kartelowych i monopolowych.

Na to czeka cała ludność Polski.

Z pobytu ks. biskupa Kubiny w Zagłębiu Dąbrowskim

Budowa domu katolickiego w Będzinie

Od wtorku b. tygodnia bawi w Zagłębiu ks. biskup Kubina. Ks. biskup Kubina odbył onegdaj w Sosnowcu na plebanji konferencję z duchowieństwem dekanatu będzińskiego.

Wczoraj ks. biskup Kubina odwiedził nowoutworzoną parafię na Niemcach, gdzie proboszczem jest ks. Brodziński z Sosnowca.

W godzinach południowych dojrzałny Pasterz wizytował parafię w Będzinie, skąd następnie w towarzystwie miejscowego proboszcza ks. kanonika Pechego udał się na zwiedzenie nowobudującego się domu katolickiego przy ul. Sobieskiego, obok pomnika króla Jana Sobieskiego.

W nowobudującym się 2-piętrowym domu mieścić się będą organizacje ka-

tolickie. Pozatem w budynku tym oprócz kilkunastu dużych i widnych pokoi, wybudowana zostanie wielka sala, na której będzie można pomieścić 1000 osób.

Na czele komitetu wykonawczego budowy domu katolickiego w Będzinie stoi miejscowy proboszcz ks. kan. F. Peche. Pozatem w skład komitetu wchodzi: pp. Zelman, Olszenko, Fryszak i ks. Knaż.

Dziś ks. biskup przeprowadzi konferencję w Grodźcu z duchowieństwem dekanatu dąbrowskiego, poczem odjedzie do Częstochowy.

Ks. biskup Kubina w czasie swego pobytu w Zagłębiu złożył również wizytę dyr. hr. Sagajło na Niemcach.

Kto kandyduje na stanowisko prezydenta m. Dąbrowy

Wczoraj minął termin składania ofert konkursowych na stanowisko prezydenta m. Dąbrowy.

Jak się dowiadujemy, ogółem wpłynęło do magistratu 14 ofert. Prawdopodobnie jeszcze w tym tygodniu odbędzie się posiedzenie członków komitetu, na którym rozpatrywane będą zgłoszone oferty.

Nazwiska kandydatów na stołecznego prezydenta trzymane są narazie

w tajemnicy, wiadomo jednak, że ofertę złożył: b. prezydent m. Dąbrowy, p. Z. Cieplak (PPS), b. naczelnik wydziału finansowo-podatkowego magistratu w Dąbrowie p. F. Sikorski, inż. Nowicki z Dąbrowy, b. burmistrz Czeladzi, a obecnie prezydent w Tomaszowie, p. Rączaszek, b. burmistrz m. Łowicza, wicestarosta z Miechowa, jeden z profesorów z Będzina, emerytowany pułkownik Zagórski z Białej i inni.

Czwartek
21
Listopad

Dziś: Of. NMP., Alberta
Jutro: + Cecylji P. M.
Wschód słońca: 7.12
Zachód słońca: 3.39

RADJO

WARSZAWA

Czwartek, 21 listopada.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.35 Pobudka do gimnastyki. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka. 7.20 Dziennik poranny. 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 Program informacyjny. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hymn z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Poranek dla młodzieży. 13.00 Recital śpiewaczy z Poznania. 13.25 Chwilka gospodarska domowa. 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.20 Przegląd giełdowy. 15.30 Muzyka taneczna. 16.00 Opowiadanie dla dzieci. 16.15 Muzyka lekka. 16.45 Cała Polska śpiewa. 17.00 Jak wyżywić miasto. 17.15 Muzyka lekka. 17.50 Książka i wiedza. 18.00 Recital fortepianowy. 18.30 Film. — plastyka, architektura. 18.40 Jak spędzić święta? 18.45 Płyty. 19.00 Kącik dla młodzieży. 19.10 Program na dzień następnny. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Polskie Radio w roku 1900. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Samobrona przeciwagrowo lotnicza. 21.00 Teatr Wyobraźni. 21.30 Nasze nieśni. 22.00 Koncert symfoniczny. 23.00 Wiadomości meteorologiczne. 23.05 Muzyka taneczna.

Z Kielc

KURSY SPÓŁDZIELCZE DLA ROLNIKÓW W WOJ. KIELECKIM.

Wzorem lat poprzednich przystąpiła kielecka izba rolnicza również i w tym roku do przeprowadzenia na terenie ludowych kursów poświęconych zagadnieniom kursów poświęconych zagadnieniom spółdzielczości. Kursy te odbywać się za równo siłami fachowej izby, w charakterze prelegentów, jak również zaproszonymi wykładowcami z zainteresowanych instytucji: związku spółdzielni rolniczych i zarobkowo-gospodarczych oraz związku spółdzielni spożywców „Społem”.

Poza tematami ściśle fachowymi dotyczącymi poszczególnych działów spółdzielczości rolniczej, które dają możliwość słuchaczom zapoznania się z podstawami i techniką organizacyjną placówek spółdzielczych poruszane są również zagadnienia o charakterze bardziej ogólnym, poświęcone omówieniu roli rolnictwa w gospodarce narodowej, spełnianym przez rolnika funkcjom gospodarczym, wreszcie różnym zagadnieniom ekonomicznym na celu obniżenia wychowanków z polityką ekonomiczną w rolnictwie i bieżącymi problemami gospodarzem.

Kursy te prowadzone zostały już w trzech szkołach rolniczych na terenie województwa kieleckiego, a to w Trzcińcu Wacynie i Zwoleniu, w najbliższej przyszłości zaś analogiczny kurs będzie miał miejsce w szkole rolniczej w Chwałowicach.

Niezależnie od kursów dla wychowanków szkół rolniczych zamierza izba w tym roku przeprowadzić podobne kursy o poziomie bardziej popularnym dla szerszego ogółu rolników-spółdzielców w paru powiatach.

(k) Wstępne prace klasyfikacyjne w województwie kieleckim. W związku z klasyfikacją gruntów dla celów podatku gruntowego główna komisja klasyfikacyjna przystąpiła do sporządzenia klasyfikacyjnej instalacji regionalnej dla województwa kieleckiego.

W tym celu na teren województwa przysłał delegat ministerstwa skarbu inż. Smolka, który w ciągu listopada b. r. dokona na miejscu w poszczególnych powiatach ustaleń obiektów, przedstawiających najbardziej typową glebę dla danego obszaru, które posłużą za wzór w dalszych pracach komisji.

W pracach delegata będą brać udział pracownicy odpowiednich Okręgowych Towarzystw Rolniczych, oraz w miarę możliwości fachowe czynniki miejscowe.

Dzięki pośpiesznemu tempu opracowania regionalnej instrukcji dla województwa kieleckiego, rozpoczęcia zasadniczych prac klasyfikacyjnych nastąpi już z końcem 3 kwartału przyszłego roku.

Z Zagłębia

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś o godz. 4.30 po południu przedstawienie dla młodzieży szkolnej, dramat Andrzeja Struga pt. „Dzieje jednego pociągu”. Przedstawienie zakupione przez M. K. R. Kuźnię młodych. Ceny biletów od 25 gr. do 1 zł.

Wczoraj o godz. 8.30, świetna komedia Michała Bałuckiego pt. „Klub kawalerów”. Bilety w cenie od 25 gr.

Jutro o godz. 8.30 teatr miejski w Sosnowcu gra poraż ostateczną przebojową komedię muzyczną pt. „Muzyka na ulicy”. Bilety w cenie od 25 gr.

W przygotowaniu, doskonała komedia G. B. Shawa pt. „Nigdy nie wiadomo” w reżyserii dyr. J. Golaszewskiego, w której ukaże się świeżo pozyskany komik artysta scen. wowskich i poznańskich p. Edward Fertner.

—000—

SŁEDZTWO W SPRAWIE ZAMACHU BOMBOWEGO W SOSNOWCU

Sledztwo w sprawie zamachu bombowego na synagogę przy ul. Florjańskiej w Sosnowcu prowadzone jest w dalszym ciągu.

Policja zatrzymała szereg osób.

—000—

ZEBRANIE TOW. PRZYJACIÓŁ SZPI-TALA DLA DZIECI W ZAGŁĘBIU.

Dla omówienia spraw związanych z rozpoczęciem działalności, (a przedewszystkiem dla wybrania władz t-wa) — komitet wczoraj w towarzystwie przyjaciół szpitala dla dzieci w Zagłębiu zwołało zebrane wszystkich zainteresowanych na dziś godz. 19 min. 30 do lokalu tow. lekarskiego Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, ul. 3-go maja nr. 15 (oficyna lewa, parter).

Za komitet: Ks. Kan. Fr. Raczynski, dr. med. A. Nasilowski

—000—

GEN. MARJUSZ ZARUSKI ZNANY PIOTNIEŻEGLARSTWA W SOSNOWCU

W dniu 24. b. m. o godz. 11.30 w sali kina „Zagłębia” gen. Marjusz Zaruski wygłosi odczyt pt. „Wśród wichrów i fal”.

General Zaruski opowie przegody i przeżycia na Sł. „Zawisza Czarny” Z.H.P. na trasie Gdynia, — Kopenhaga, — Kanał Ki-ński, — Londyn, — Antwerpia, — Amsterdam, — Gdynia, — Visby, — Windawa — Łódź, — Gdynia. Odczyt będzie ilustrowany obrazami świetlnymi.

—000—

MAGISTRAT DĄBROWSKI PRZYSTĄPIŁ DO AKCJI DOŻYWIANIA DZIAŁY SZKOLNEJ.

Magistrat w Dąbrowie rozpoczął wczoraj akcję dożywiania dzieci w szkołach powszechnych. Obecnie dożywianych jest 1300 dzieci, dostają one narazie kawę mleczną z chlebem.

—000—

WYPADEK OBOK KOP. JOWISZ

Onegdaj p. Stanisław Nowak z Czeladzi przewoził węgły z kop. „Satan” do Wojkowie Komórnych uległ wypadkowi. W chwili, gdy znajdował się na przejeździe kolejki wąskotorowej obok kop. „Jowisz”, najechał porównywalny za sobą wóz z kop. „Maszynista” radząc, iż Nowak zdąży przejechać przez tor, nie mógł w ostatnim momencie zatrzymać parowozu, który wpadł na furmankę. Nowak wpo- rą zdążyć uniknąć najechania, natomiast wóz został rozbity a koń odniósł lekkie obrażenia

—000—

— Prez. Izydorek wyjechał do Warszawy. Prezydent m. Będzina, mag. A. Izydorek wyjechał dziś w sprawach urzędowych do Warszawy.

— organizacyjne zebranie kom. funduszu pracy w Będzinie. Dziś w magistracie w Dąbrowie o godz. 7-ej wiecz. odbędzie się organizacyjne zebranie kom. funduszu pracy.

— Środki walki z bezrobociem pracowników umysłowych. Jutro o godzinie 14.30 odbędzie się w lokalu pociągowej związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu ul. Sienkiewicza Nr. 17 a następny wieczór dyskusyjny, na którym sekretarz generalny związku Kazimierz Ostrowski wygłosi referat na temat: „Środki walki z bezrobociem pracowników umysłowych”

Zarząd oddziału i komisja organizacyjna — propagandowa zaprasza do udziału w tym wieczorne dyskusyjnym jaknajliczniejsze grono członków.

Jak „grube ryby” z Warszawy ułatwiały dokonywanie nadużyć w rafinerji spirytusu w Będzinie

W trzecim dniu procesu o nadużycia w rafinerji spirytusu w Będzinie, po załatwieniu wstępnych formalności, sąd przystąpił do badania świadków. Świadkowie podzieleni zostali na grupy, które kolejno zeznawać będą do 25 bm. włącznie.

Zeznania świadków rozpoczął inspektor lotnej kontroli skarbowej w Katowicach, Włodzimierz Drewnicki. Insp. Drewnicki prowadził w sprawie nadużyć w będzińskiej rafinerji wstępne dochodzenia. Stwierdza on, że już w 1931 roku otrzymał wiadomość, że rafinerja spirytusu w Będzinie dostarcza swym klientom transporty spirytusu, w których brakowało po kilka naście, a nawet kilkadziesiąt litrów spirytusu. Wiadomości te nasuwały mu przypuszczenia, że w rafinerji pro-

wadzone są jakieś nielegalne machinacje i albo niedozwolony spirytus nielegalnie jest sprzedawany, lub też w ten sposób ukrywany jest brak już skradzionego spirytusu. Przypuszczenia te zostały niebawem potwierdzone, gdyż już w następnych kilku miesiącach znaleziono u Silberberga w Jęzorze nielegalnego pochodzenia

200-litrową beczkę spirytusu, przeznaczoną jakoby do detalicznej sprzedaży w piwiarni (!) niejakiego Kurca.

Powiadomiona o tych faktach izba skarbową w Kielcach, delegowała urzędnika kontroli skarbowej Grzegorza Kowalewskiego, celem przeprowadzenia dochodzeń na miejscu w rafinerji i dopiero wówczas śledztwo w sprawie zagadkowych dotychczas nadużyć

tkwiące dotąd na martwym punkcie, poczęło posuwać się naprzód.

W jaki sposób doszło do wykrycia afery, wyjaśnia następny świadek, komisarz kontroli skarbowej Kowalewski. Świadek na wstępie powierzonych mu dochodzeń przesłuchał rektora rafinerji Józefa Obaraka. Zeznanie rektora było rewelacyjne. Obarak stwierdził, że jeden ze współwłaścicieli rafinerji, Jakób Feder, miał dozbiony klucz do klódki, zamykającej kranik aparatu odpędowego i czerpał stamtąd spirytus w dowolnej ilości oraz, że

kradł spirytus wiadrami w nocy, opuszczając się do rafinerji przez okno po rurze.

Drugim świadkiem, który oddał wówczas śledztwu wielkie usługi, była służąca Jonasa Federa, Stanisława Kaczmarek. Kaczmarek zeznała, że w początkach 1932 roku z polecenia Jonasa Federa zawiozła do zamieszkałego w Dąbrowie Abrahama Federa dwie walizki, zawierające kilkanaście litrów spirytusu. Spirytus ten, — jak twierdziła Kaczmarekówna —

był przeznaczony do Warszawy.

Komisarz Kowalewski wyjaśnia tę kwestję. Oświadcza, iż znalazł w mieszkaniu Jonasa Federa list od jego żony z Warszawy, naglący do nadania spirytusu na „przyjęcie”. W „przyjęciu” tem miały wziąć udział ustosunkowane w stolicy

„grube ryby”,

którym Federowie zawdzięczali podwyżkę przydziału surówki do rafinerji.

Skolei składali zeznania urzędnicy kontroli skarbowej, prowadzący dochodzenie w sprawie nadużyć. Zeznania ich obciążają szczególnie oskarżonych Federów.

Badanie świadków przeciągnęło się do późnego wieczora.

Dziś dalszy ciąg procesu.

Zjazd posłów i senatorów województwa kieleckiego UTWORZENIE GRUPY REGIONALNEJ

W Kielcach pod przewodnictwem senatora Barańskiego odbył się zjazd posłów i senatorów województwa kieleckiego, dla ukonstytuowania grupy regionalnej.

W wyniku głosowania prezesem grupy regionalnej posłów i senatorów woj. kieleckiego wybrano sen. Barańskiego, wiceprezesem — posła Długosza, sekretarzem — posła Wojnara Byczyńskiego, członkami — posłów: Ma-deyskiego i Kaczkowskiego.

Omówiono pozbawienie szeregu aktualnych bolączek terenowych i wygłoszono kilka referatów w sprawie akcji oddłużeniowej i zwiększenia liczby zatrudnienia, oraz przyjęcia z pomocą bezrobotnym w obliczu nadchodzącej zimy.

W obradach wziął udział woj. kielecki dr. Dziadosz, który o godz. 17-ej podejmował u siebie gości herbatką.

W zakończeniu obrad wysłano depeszę do płk. Walerego Ślawka, następującej treści:

Posłowie i senatorowie województwa kieleckiego, zebrani w Kielcach dla ukonstytuowania grupy regionalnej, przystępując do obrad zwracają się myślą do ciebie panie pułkowniku, z wyrazami hołdu oraz serdecznego oddania i zapewniają o niezłomnej woli służenia państwu oraz realizowania wielkich nakazów chwili, głoszonych przez ciebie, a nazawsze utrwala- lonych w konstytucji.

Po strasznej tragedii rodzinnej w Sosnowcu

JAK BYŁO W RZECZYWISTOŚCI. — GROŹNY STAN RANNEJ MATKI. — SEKCJA ZWŁOK.

Niezwykła tragedia, jaka rozgrywała się w rodzinie p. Imieli, zamieszka- lego w Sosnowcu przy ul. Kościuszki 2 nie przestaje być tematem rozmów w całym Zagłębiu.

Tragiczny spłot wypadków jest różnie komentowany i wysuwana są najrozmaitsze przypuszczenia.

Policja prowadzi dochodzenie, celem definitywnego ustalenia okoliczności w jakich nastąpiła tragedia.

Niewątpliwie jest pewnem to, że miał tu miejsce nieszczęśliwy wypadek, którego skutki okazały się straszliwe.

Jak już pisaliśmy, w czasie tragedii w mieszkaniu oprócz Imielówny i jej narzeczonego Józefa Stramskiego obecna była tylko p. Imielowa, która znajdowała się jednak w innej części mieszkania.

Na odgłos strzałów miała ona dopiero wbiec do pokoju, gdzie zobaczy-

ła zwłoki córki z przestrzeloną skrynią i wówczas chciała sama popełnić samobójstwo.

Imielowa przebywa obecnie w szpitalu, stan jej jest poważny, ale istnieje duża nadzieja, że uda się ją utrzymać przy życiu.

Tło tragedii odtworzone zostało na razie tylko na podstawie zeznań rannej p. Imielowej, jako jedynego świadka.

Z chwilą gdy p. Imielowa powróci do zdrowia będzie mogła szczegółowo przedstawić okoliczności, w jakich rozegrała się niezwykła tragedia.

Wczoraj zwłoki Imielówny i Stramskiego przewiezione zostały do szpitala miejskiego (baraki), gdzie dokonana została sekcja sądowo - lekarska.

Pogrzeb tragicznie zmarłych narzeczonych odbędzie się w dniu dzisiejszym.

Tragiczne wypadki w Zagłębiu

BEZROBOTNY PONIÓSŁ ŚMIERĆ W BIEDA - SZYBIE. — DYNAMIT URWAŁ RĘKĘ GÓRNIKOWI. — ROBOTNIK PRZEJECHAŁ PRZEZ POCIĄG.

W jednym z biega - szybów w Wojkowicach Komórnych wydarzył się tragiczny wypadek, który zakończył się śmiercią bezrobotnego, 30-letniego Antoniego Październiaka, zamieszka- lego w wsi Kamyce.

Październiak trudnił się od dłuższego czasu wydobyciem węgla z biega - szybów.

W ub. wtorek, w chwili gdy Październiak znajdował się na dole szybiku, nastąpił wstrząs i masy ziemi i węgla runęły na nieszczęśliwego.

Na powierzchnię wydobyto już tyl- ko zwłoki ofiary tragicznego wypadku

37-letni Franciszek Drygierczyk, górnik, zatrudniony na kop. „Flora” uległ nieszczęśliwemu wypadkowi.

Drygierczyk w czasie pracy na do- le kopalni zakładał materiał wybuchowy. Niespodziewanie nastąpiła przed- wczesna eksplozja i górnik doznał roz- szarpania lewej dłoni. Przewieziono go do szpitala w Dąbrowie.

Onegdaj na torze kolejowym obok kop. „Flora” w Dąbrowie, przejechany został przez pociąg towarowy robot- nik, 52-letni Wincenty Zuchowicz, za- mieszkający w Dąbrowie przy ul. Naru- towicza 9.

Tragiczny wypadek nastąpił w mo- mencie, gdy Zuchowicz przechodził przez tor, idąc do pracy.

Nieszczęśliwy robotnik poniósł śmierć na miejscu.

CENY ARTYKUŁÓW MIESNYCH W CZELADZI SĄ ZBYT WYSOKIE

Ceny artykułów mięsnych w Czeladzi są nadal przedmiotem i narzekan ze stro- ny ludności, a zwłaszcza sfer robotniczych. W kwestji tej odpowiednie stanowisko za- jęła rada miejska, która na wniosek rad- nego Sześcińskiego powierzyła przeprowadzić zarządowi miasta rewizję cen interweni- wać o obniżkę w Starostwie. Uchwałą tej sprzeciwił się tylko radny F. Horzelski, twierdząc, iż reżownicy czeladzcy „samo- rzutnie” obniżą ceny mięsa do norm, jak- kie mają zastosowane w innych miastach Zagłębia i wobec tego odpada konieczność ubiegania się o obniżkę cen w starostwie. Rada na „wszelki wypadek” odpowiednia uchwałą podjęła. Dziś okazuje się, że rada miała rację. Kg. mięsa rosółowego kosztu- je w Będzinie oddawna 90 gr., a w Cze- ladzi 1 zł. Najlepszy gatunek mięsa na pie- czeń w Czeladzi jest droższy od niż gdzieś- dziej o 20 gr. na kg. W Czeladzi za słonię mieszkańcy płacą 2 zł. za kg. podczas gdy na Śląsku można ją nabyć po 1.70 zł. Istnieje również powszechne zdumienie, dlaczego w samej Czeladzi pobiera się róż- ne ceny za wędliny. Naprzykład w jednym sklepie reżniczym kosztuje kg. kielbasy 1 zł., a w drugim oddalonym o 100 mtr. dro- żej o 20 gr. W stołunki te można jaknaj- szybciej wejść władze i położyć kres wyzyskiwaniu konsumentów.

—000—

— Przedstawienie w Sosnowcu „Legion- młodych i Instytut robotniczy im. Żerom- skiego w Sosnowcu odegrał ostatnio kro- wilę w 3-ach aktach p. t. „Ciotka Karo- la”, Brandona. Obsada poszczególnych rol- dobrze dobrana Naogół gra amatorów cie- szyła się uznaniem publiczności dowodzą- czego były reszta oklaski. Po przedstawie- niu odbyła się zabawa taneczna, która przeciągnęła się w miłym nastrój do póź- nej godziny

— Zarząd związku ochotników straż- nicy polskiej w Sosnowcu pragnie do- wiedzieć członkiem, że w dniu 1 grudnia br. o- dbyła się waleczne zebranie o godz. 14-tej w sal- domu katolickiego w Sosnowcu przy ul- cy prezenta Mościńskiego (vis a vis ko- ciola).

Strajk głodowy robotników fabryki „Ideal” w Wolbromiu

Onegdaj wybuchł strajk robotników w fabryce „Ideal” w Wolbromiu, która zatrudnia około 300 ludzi.

Dyrekcja fabryki zwolniła z pracy delegata robotniczego Stanisława Gardelę, przeciwko czemu zaprotestowali robotnicy.

Robotnicy zebrali się przed biurem dyrektora fabryki i żądali, aby Gardela został przyjęty spowrotem do pracy.

Wobec odmownej odpowiedzi robotnicy ogłosili strajk głodowy.

Strajkujący zebrali się w jednym z

oddziałów fabryki i rozpoczęli głodówkę.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU W FABRYCE UNIERZYCKIEGO W WOJKOWICACH KOMORNYCH.

Pisaliśmy już o długotrwałym strajku robotników w fabryce wyrobów metalowych Unierzyckiego w Wojkowicach Komornych.

Onegdaj robotnicy otrzymali zapewnienie od właściciela fabryki, że zaległe i bieżące zarobki zostaną im wypłacone w najbliższych dniach, wobec czego przystąpili do pracy.

Z Zawiercia

(z) **Złodzieje obłowili się jabłkami.** P. Jan Klejman, zamieszkały przy ul. Piłsudskiego 12, przechowywał w piwnicy większą ilość jabłek. Onegdaj, wszedłszy do piwnicy, stwierdził że ulotniło się z niej 6 metrów jabłek. Sprawy kradzieży dostali się do piwnicy za pomocą dobrego klucza. Straty swe oblicza poszkodowany na 250 zł.

(z) **Złosiwe wybijanie szyb.** Nieraz dnia, aby kroniki policyjne nie zanotowały wypadku wybijania szyb w oknie, któregoś z mieszkań w Zawierciu. Wybijają je bardzo często gospodarze swym lokatorom w wielu wypadkach sprawy wybijania szyb są nieznane. Onegdaj znów nieznani sprawcy wybili 4 szyby w oknie p. Franciszka Hirtwiera, zamieszkałego przy ul. Paderewskiego 26.

(z) **Krwawa bójka na drodze.** Po nabożeństwie, jakie odbyło się pod wiejskim krzyżem, wracała do wsi grupa młodych wieśniaków z Sieleca Dużego, gminy Rudnik Wielki. Powracający prowadzili między sobą ożywioną rozmowę. W pewnej chwili rozmowa ta, prowadzona pomiędzy Wacławem Piotrowskim, Mieczysławem Kluza, Czekajewskim i Sobotą, mieszkańcami Sieleca Dużego, zamieniła się w gorącą kłótnię, a potem w bójkę, w czasie której Kluza dobył z pod marynarki nóża i zadał nim cios Czekajewskiemu w prawe ramię. W momencie, gdy ranny zachwiał się, podbiegł do niego Piotrowski i zadał mu cios nożem pomiędzy łopatki. Ranny dwukrotnie Czekajewski runął na ziemię, a przeniesiony do rodzinnej chaty zmarł w parę godzin później.

Epilog tej krwawej awantury rozegrał się onegdaj przed sądem okręgowym z Sesnowca, urzędującym na sesji wyjazdowej w Zawierciu. Przed sądem przewinęło się około 20 świadków, po przesłuchaniu których sąd wydał wyrok, mocą którego Piotrowski i Kluza skazani zostali na 3 i pół roku więzienia każdy, oraz na zapłacenie po 160 zł. kosztów sądowych.

(z) **Posiedzenie rady miejskiej.** Dziś odbędzie się plenarne posiedzenie rady miejskiej, na którym będzie rozpatrywany cały szereg spraw natury gospodarczo-samorządowej.

Znaleziono zajęcie dla 5 tysięcy ludzi w walce z plagą szczurzą

Oryginalny sposób zatrudnienia bezrobotnych wynaleziono w Chicago. Wielkie to miasto ma nową troskę: tym razem już nie walkę z gangsterami, lecz ze szczurami, które rozmnaziły się w niesłychany sposób i wyrządzają znaczne szkody. Niema niemal domu, gdzieby nie gnieździła się armia szczurów.

Sprawą zajęły się władze, organizując istną wojnę ze szczurami, o której rozmiarach dają pojęcie następu-

jące liczby: na koszty zakupów trutek przeznaczono 100 tys. dolarów, 3.000 kg. mięsa zakupiono na przynętę, nie mówiąc już o 6.000 chleba; same trutki ważą 2.000 kg.

Niezwykłe wojsko walczące z zalewem szczurów będzie się składać z 5.000 bezrobotnych, którzy pod komendą władz sanitarnych, za wynagrodzeniem 3 dolarów dziennie, mają dokonać dzieła uwolnienia Chicago od szczurzej plagi.

Oficjalny protest rządu hiszpańskiego przeciwko Marlenie Dietrich ?...

Z polecenia rządu hiszpańskiego poseł pełnomocny Hiszpanji w Waszyngtonie złożył protest z powodu ostatniego filmu z Marleną Dietrich, w którym artystka występuje jako hiszpanka. Na ród hiszpański treścią wspomnianego filmu czuje się obrażony w swych uczuciach narodowych. Poseł hiszpański w swym protestie żąda od koncernu Paramount zniszczenia całego negatywu inkryminowanego filmu.

Ponieważ Paramount nie odpowiedział do tej pory na protest — poseł hiszpański został upoważniony przez swój rząd do złożenia dodatkowego oświadczenia miarodajnym czynnikom w Waszyngtonie że o ile Paramount nie zniszczy negatywu wspomnianego filmu do dnia 15 grudnia br., to rząd hiszpański wyda zakaz wyświetlania jakiegokolwiek filmów wytwórni Paramount na terytorjum republiki hiszpańskiej.

Sprawa: Marlena Dietrich kontra rząd hiszpański jest sensacją dnia w

Stanach Zjednoczonych. Wszystkie gwiazdy zazdroszczą Marlenie niebawalej reklamy.

Podziękowanie

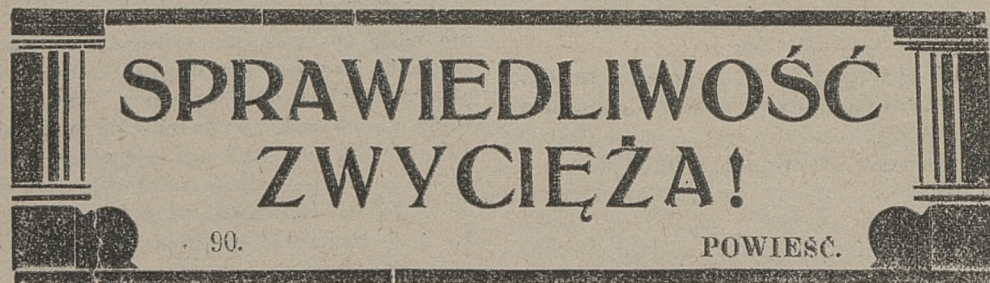
Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę w dn. 19.11.35 r.

NATALJI ŻUREK

a w szczególności Ks. Pref. Baranowiczowi, Koleżankom z Gimnazjum im. Zawidzkiej w Dąbrowie oraz Hareerkom ze Strzemięszyc składają serdeczne „Bóg zapłać”

RODZICE I RODZINA.

**SKŁADAJCIE OFIARY NA NACZELNY KOMITET UCZCZENIA
PAMIĘCI MARSZAŁKA JÓZEFA
PIŁSUDSKIEGO
konto PKO. 1313.**

Wielkie wrażenie w przemysłowicy świecie wywarła wiadomość, iż mniemany Paweł Harimant zamierza zbudować olbrzymią fabrykę w okolicach Przysia, by w niej zatrudniać wynalazki, jakie go zbogacili. W tym celu zaczął szukać odpowiedniej miejscowości. Znał w krótkim czasie nad brzegiem Sekwany w Courbevoie znaczną przestrzeń gruntu, jaką nabył bez wahania, i począł z architektem i kreślić plany przyszłych budowli, gdy nagle został mu wytecznym przeszkodą o brak legalnych dowodów do prawa własności tej ziemi. By co najrychlejsz ukończyć tę sprawę, jaka przeszła kadłuba jego zamiarom, potrzebował wynaleźć zdolnego adwokata, któryby mu ją poprowadził. Dla pozyskania wskazówek w tym względzie udał się do bankiera, u którego złożył swe kapitały.

— Do takiej sprawy — rzekł bankier, gdy Jakób opowiedział mu wszystko — nie potrzebujesz pan szukać ko-

w swoim zawodzie młodego człowieka, jakiegoś pana mogą polecić, a który z powyższych przymiotów jest dobrze mi znanym. Udać się pan do niego, adresu z przyjemnością udzieli.

Tu bankier napisał na ówczesnym papieru: „Jerzy Darier, adwokat, ulica Bonaparte Nr. 19”.

— Dziękuję, szczerze dziękuję! — odpowiedział b. wspólnik Mortimera — jadę bezzwłocznie do niego

I w pół godziny przybył pod numer sobie wskazany.

Jerzy, ów syn przybrany pani Klary Darier, powierzony przez prokszenę Langier opiece malarza Edmunda Castel, urzeczywistnił pokładane w sobie nadzieje

Za kilka miesięcy dosięgnąć miał dwudziestego piątego roku życia. Był to piękny chłopiec, jasnowłosy, z ciemnymi, błękitnymi oczyma. Regularne jego rysy twarzy, nacechowane szczerością i otwartością charakteru, sprawiały najprzyjemniejsze wrażenia. Zapisany od dwóch lat na liście adwokatów Paryża, niejednokrotnie brał

koledzy, jak i zwierzeńcy, żywności dlań wiele życzliwości i szacunku, wróżąc mu świetną przyszłość.

Jerzy Darier zajmował mieszkanie na drugim piętrze, w domu pod nr. 19 przy ulicy Bonaparte. W jego gabinecie pracy, umeblowanym dębowymi rzeźbionymi sprzętami, zwracały uwagę dwa przedmioty, różniące się od reszty urządzenia. Pierwszym z nich była mahoniowa biblioteczka pełna książek, dar pamiątkowy znanego kłóczy dza Langier; drugim hebanowa kolumna, w kącie gabinetu stojąca, z umieszczonym na wierzchołku tekturowym konikiem, czarną krepą pokrytym.

Jerzy przechowywał tę drobną zabawkę jak relikwie, uważając ją za podarunek od swojej matki, pani Darier, w latach dziecięcych otrzymanym.

Obiadując z domu u siebie, trzymał służącą czterdziestopięcioletnią kobietę, doskonałą kucharkę; niekiedy szedł na obiad do swego opiekuna Edmunda Castel, który zarówno przybywał na obiady i do Jerzego.

Młodzieniec studiował właśnie potężny zwój aktów sądowych, gdy weszła służąca wręczając mu bilet wizytowy Pawła Harimanta.

Proś niech wejdzie — rzekł.

Jakób Garaud ukazał się we drzwiach gabinetu. Jerzy powstawszy podszedł ku niemu.

Po latach dwudziestu ów nędznik sprawca wszystkich nieszczęść Joanny Fortier, znalazł się wobec syna swej ofiary.

Morderca pana Labroue miał obec-

Z Olkusza

POWIAT MIECHOWSKI ŚPIESZY Z POMOCĄ BEZROBOTNYM W OLKUSKIEM

Powiat miechowski, sąsiadujący z olkuskim, przystąpił w tych dniach do zbiórki ziemniaków dla bezrobotnych pow. olkuskiego. Przypuszczalnie zbiórka ta osiągnie 1500 g. ziemniaków, co da możność powiatowemu komitetowi funduszu pracy w Olkuszu uzupełnienia rozdawnictwa wśród bezrobotnych w największych skupiskach powiatu.

Ofiarność pow. miechowskiego jest znana, bo i w poprzednich latach rolnictwo tamtejsze odczuwając biedę bezrobotnego chętnie złożyło ofiarę w postaci ziemniaków.

O niegasnącej ofiarności w tym roku, gdy ilość bezrobotnych w pow. olkuskim wzrosła o 500 rodzin (wynosi obecnie ponad 3 tys. rodzin), świadczy fakt, że mimo dopiero co rozpoczętej zbiórki, do Olkusza nadeszły już wczoraj 4 wagony ziemniaków.

Ofiarność pow. miechowskiego, nie znająca kwestji bezrobocia tembardziej za służyła za uznanie, że podjęta akcja ziemniaczana w olkuskim nie daje widoków, takiego powodzenia, jakiego należałoby się spodziewać.

—ooo—

(ol) **Na dożywianie dziatwy.** W związku z rozpoczęciem zimowej akcji dożywiania najbardziej potrzebującej dziatwy, starosta olkuski zwrócił się z apelem do zakładów przemysłowych na terenie powiatu o ofiary pieniężne.

Dotychczas na apel ten odpowiedziały następujące zakłady, deklarując na ten cel ofiary fabr. „Olkusz” — zł. 500, cementownia „Wiek” w Ogródzie — zł. 400, kopalnie bolesławskie i Śląskie (cynkowe) — zł. 250, — tow. sosnowieckie — zł. 250, oraz pracownice umysłowe cementowni „Wiek” — zł. 150 — Spodziewane są ofiary jeszcze od: papierni „Kłucze”, fabryki braci Szajn, drożdżowni w Pilicy i fabryki drutu „Laski”.

(ol) **Związek mieszczan wydaje pismo** Ukazał się w Olkuszu dawno zapowiadany biuletyn związku mieszczan olkuskich. Treść pierwszego numeru obejmuje: obecny skład władz związku, historję podstaw i celowość powstania związku, oraz najważniejsze uchwały i zdarzenia w życiu organizacji — Biuletyn redaguje p. Franciszek Zbieg, b. wice burmistrz, obecny prezes rady nadzorczej mieszczan i jeden z najczynniejszych obywateli olkuskich.

nie lat pięćdziesiąt. Nie farbował już włosów, które mu całkiem posiwiały. W początkach opowiadanych przez nas wypadków Jerzy, poczynający swą żywotność, nie mógł zachować w pamięci rysów twarzy byłego nadzorca, skutkiem czego i obecnie nie poznał go wcale.

— Przybywam do pana — zaczął mniemany Paweł Harimant — z rekomendacji mego bankiera Edwarda Halbergera, będącego jednym z pańskich klientów.

— Czyni mi to zaszczyt — rzekł Jerzy.

— Jestem francuzem — mówił dalej Garaud — wracam z Ameryki, gdzie prowadziłem pierwszorzędną fabrykę budowy maszyn; zdrowie jedynej mojej córki, oraz jej gorące życzenie zamieszkania we Francji, skłoniły mnie do zlikwidowania interesów, a zarazem powrotu do rodzinnego kraju. Miałem już posiadany znaczny majątek, pragnę tu rozpocząć roboty, jakie prowadziłem w New - Jorku, ponieważ nie potrafię żyć bezczynnie. W tym celu nabyłem przestrzeń gruntu w Courbevoie, lecz w chwili gdy miał rozpocząć stawianie budowli, przerwano mi to zajęcie wynalezieniem pewnych trudności.

— Trudności, jakiego rodzaju? — zapytał Jerzy.

Były wspólnik Mortimera podał kopję aktu młodemu adwokatowi.

d. c. n.

Stan bezrobocia w Polsce Blisko 20 tys. zarejestrowanych bezrobotnych w Zagłębiu Dąbr.

Według danych biur pośrednictwa pracy w czasie od dnia 1 listopada r.b. do dnia 15 listopada r.b. zarejestrowano ogółem na terenie Rzpłitej 252.584 bezrobotnych, czyli o 17.055 bezrobotnych więcej, niż w czasie poprzednich dwóch tygodni.

Między innymi na terenie m. st. Warszawy zarejestrowano na dzień 15 listopada r.b. 18.781 bezrobotnych, czyli o 586 bezrobotnych więcej, na terenie woj. łódzkiego 24.389 bezrobotnych, czyli o 2988 więcej na terenie Zagłębia 19.317 bezrobotnych, czyli o 2.149 więcej, na terenie woj. białostockiego 5.054, czyli o 189 bezrobotnych więcej, na terenie woj. śląskiego 88.250 bezrobotnych, czyli o 1.277 bezrobotnych mniej i na terenie woj. poznańskiego 15.189 bezrobotnych, czyli o 709 bezrobotnych więcej.

Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

Sąd najwyższy orzekł, że pracownik, chcąc otrzymać wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, nieprzewidzianą w ustawie o umowie o pracę w przemyśle i handlu, obowiązany jest udowodnić fakt wzbogacenia się pozwaną firmą z tytułu tej pracy.

Okoliczność, że gdyby pracownik w godzinach nadliczbowych nie pracował, to pracodawca musiałby wynajmąć na ten czas innego pracownika i płacić mu za pracę — nie jest sama przez się dowodem wzbogacenia się pracodawcy.

Wiadomości radiowe

KONCERT SOLISTÓW W RADJO.

Koniec tygodnia, sobota wieczór dnia 23.11 o godz. 20 przyniesie koncert ulubionych przez radiosluchaczy solistów: Tadeusza Lifa — wiolonczelista i Anieli Szlepińskiej — śpiewaczki, która niedawno powróciła z Ameryki, gdzie występowała z wielkim sukcesem przed mikrofonami. Na program składają się drobne utwory wiolonczelowe oraz pieśni polskich kompozytorów, jak Malinowskiego, Nawrockiego, Maklakiewicza i Niewiadomskiego.

REPORTAŻ RADIOWY Z CYKLU NA MAZURACH PRUSKICH

„Płyniemy przez jezioro Mokre” — wjeżdżamy w rzekę Krutynę, która jest uważana za najpiękniejszą partję re. całem Pojezierza Mazurskiego, Ogarnia nas urok absolutnego pustkowi. W pewnym momencie za załomem rzeki widzimy na wybrzeżu komfortową kawiarnię. Zjeżdżamy potem do wsi Piecki — Krutynska, prowadzimy elekawą rozmowę z mieszkańcami. O jeden z etapów podróży kajakiem p. Melchjora Wańkowieza, o której opowiada radiosluchaczom w cyklu reportaży „Na Mazurach Pruskich”. Reportaż pt. „W Pieckach — Krutynskich” nadany zostanie dn. 23.11 o godz. 17.

WIEŚ POLSKA W TWÓRCZOŚCI STANISŁAWA MONIUSZKI

Stanisław Moniuszko, który tak obficie czerpał z życia wsi polskiej materiał do swych utworów, specjalnie musi być bliski naszym rodakom z zagranicy, w dużej liczbie pochodzących ze wsi. Audycja dla Polaków z zagranicy w dniu 23.11 o godz. 21 pt. „Wieś polska w twórczości Stanisława Moniuszki” uwypukli i przedstawi słuchaczom Polskiego Radia bliski ich sercu motyw jego twórczości.

SLUCHOWISKO DLA DZIECI

„YO — HO — HO”

W sobotę dnia 23 o godz. 18 w. atre Wyobraźni przygotowuje dla dzieci słuchowisko pt. „Yo — ho — ho” Garey Grey’a. Słuchowisko to zostało przetłumaczone z angielskiego i w Anglii cieszyło się wielkimi powodzeniami wśród małych radiosluchaczy. Akcja słuchowiska toczy się na pokładzie okrętu i obfituje w wiele zabawnych sytuacji. Słuchowisko przetłumaczyła p. Wanda Poszkowa.

TYGODNIOWY

DODATEK

DLA

DZIECI

WASI ROWIEŚNICY

SELIM I FATYMA

Rodzina Abdul Hafira wysiadła z kaiku (łodzi), który ją przewiózł ze Skutari do Stambułu.

Abdul Hafir był bogatym kupcem i miał swój sklep w wielkim bazarze koło meczetu Bajazeta, ale mieszkał w Skutari, gdzie jest więcej zieleni i powietrza, a widok na Bosfor i cały Konstantynopol jest czarujący.

Dzisiaj cała rodzina, t. j. sam Abdul Hafir, jego żona pani Zaira, córka Fatyma i syn Selim, spieszyli do Stambułu, gdzie ich oczekiwały ważne sprawy.

Najbardziej pedził, prawie na jednej nodze, Selim, bo to dziś miał po raz pierwszy stanąć w szkole, której dyrektor, p. Mustafa Ali Effendi, będzie go egzaminował i zaliczy w poczet uczniów pierwszej klasy.

Chłopiec zdjął więc już swój czarny fez z czarnym chwastem, a włożył na głowę czapkę gimnazjalną.

Nie była z tego zadowolona p. Haida, babcia, matka p. Zairy:

— Ciągłe teraz coś nowego w Turcji — gderała — mój mąż i pan, Hamid el Akbar, nosił na głowie wspinały turban, ty, mój zięciu, nosisz tylko fez, a Selim już czapkę „a la franka”, jak chłopcy europejscy. Nie dobrego z tego nie wyniknie!

— Ależ babciniu — rzekła Fatyma — turban dziadzi Hamida ważył dobre 10 kilo, Selim przewróciłby się pod jego ciężarem.

— Dziesięć kilo! Dobra Turczynka kupowała na „oka”.

— Babciniu, dobra Turczynka nie znajdzie dziś odważników na „oka”, wszystko sprzedają na kilogramy.

— I dlatego jest źle. Wy też zamiast nosić „jasmak”, który szczególnie okrywa kobiety, ubieracie się „a la franka”.

Tu wtrąciła się pani Zaira:

— Przecież, młeczko, nosimy na twarzy bardzo grube, czarne woalki, aby nie było widać naszych twarzy. Wszakże tak nakazał Prorok?

— Tak, tak, wszystko teraz w Turcji gorzej i gorzej.

— Myli się mama — rzekł p. Abdul Hafir — teraz w Turcji niema takiego ucisku, jak dawniej. Teraz niema niewolników, wszystko są wolni obywateli...

— Czyż turban nie może być na głowie wolnego obywatela?

— Przy takich upałach, jakie tu miewamy nad Bosforem, fez jest nakryciem lekkim i wygodnym, a czapka Selimka jeszcze lepsza, gdyż daje osłanianie oczu od słońca.

Pani Haida zamilkła, ale po jej oczach było widać, że nowe porządki w Turcji „a la franka” zupełnie jej nie podobają.

— Młeczko — mówiła Fatyma do matki — taki śliczny dzień dzisiaj, jedźmy po południu do Eyubu na wybieżkę.

W tramwaju musieli się rozdzielić, w Konstantynoplu bowiem panie siedzą oddzielnie, na pierwszych ławkach, a panowie na ostatnich.

Byłaby to wielka niedelikatność, gdyby mężczyzna usiadł na pierwszych ławkach. (Ostrzegam Was, żebyście nie popełnili nietaktu, gdy który z Was pojedzie do Konstantynopola).

Na parowczyku, który krąży pomiędzy mostem Galaty a Eyubem, znów się rozdzieliło, ale tu panowie siedzą na froncie, a panie za dużą kotarą na tyle okrętu.

Wreszcie parowiec przybił do przystani. Jakaż była radość Selima, gdy tuż u brzegu pięknego, kwiecistego przedmieścia Eyubu spotkał paczkę swych kolegów.

Był tam i Hussein, i Sulejman, i Murad i Mahmud, wszystko dzielne chłopaki ze szkoły Mustafy Alego.

— Czy tatuś pozwoli mi pobeżnąć razem z chłopcami naprzód?

— A biegnijcie, proszę tylko pamiętać, że gdy z minaretu Eyubu zaśpiewa muezzin, to czas będzie wracać.

Pobiegli chłopcy na wzgórze Eyubu pomiędzy smukłe cyprysy, skąd

czarowny rozciąga się widok zatoki Złotego Rogu i wdzięczącego się do jej fal Stambułu.

Zaczęły się bieżaniny i gonitwy, chowany, berek i takie same zabawy, jak naszych chłopców.

Mała Fatyma została z rodzicami, a gdy na galerijkę minaretu przy meczecie Eyuba wyszedł muezzin i tęsknym głosem zaczął wzywać wiernych na wieczorną modlitwę, ze wszystkich minaretów, a ma ich Konstantynopol 384, brzmiał ten sam tęskny śpiew: „Jeden jest tyłk — Bóg Allah i Mahomet, Jego Prorok”.

Zdyszani chłopcy przybiegli i cała rodzina wróciła do Skutari, gdzie babcia Haida czekała ich z kawą i ciastkami, zrobionymi nie „a la franka”, lecz po staremu „a la turka”.

AI. JANOWSKI.

KAZIK

Zdarzenie z życia moich uczniów

Szli gwarną, ruchliwą ulicą wielkiego miasta. Na wszystkie strony dzwoniły tramwaje, spieszyły auta, toczyły się wozy, sunęły sanki. W różnobarwnym tłumie ulicznym widać było grupkę uczniów z książkami pod pachą rozprawiającą i żartującą wesoło.

— Co popołudniu robimy? — zapytał niespodziewanie jeden z nich.

— Chodźmy na sanki — zawołał Julek.

— A ja was zapraszam na wyseig żyźwiarski na naszym stawku, a później na podwieczorek, bo to ma być imie niny! — rzekł wesoło Leos, syn piwowara z przedmieścia. — Tylko musicie się spieszyć, bo teraz dzień krótki, a chciałoby się użyć trochę ruchu!

— O pysznio! — zawołali chłopcy — Za godzinę stawimy się!

Tak rozmawiając, doszli do skrzy-

żowania ulic, gdzie mieli rozsypać się w różne strony miasta. Na samym rogu, pod ścianą domu stał ociemniały, staruszek. Usłyszawszy chłopców, błagalnym głosem powiedział: — Panowie, kto poda mi rękę, żeby mnie do domu odprowadzić, ciemny jestem, a tak już zmarłem, że nóg nie czuję!

— Ja pana odprowadzę! — zawołał ochotczy Kazik — biorąc kalekę pod rękę.

— Ej, — wołali koledzy — spóźnisz się do Leosia na zabawę!

— I cóż wielkiego, że się spóźnię, idźcie sami.

I chłopcy poszli.

A Kazikowi, choć się spóźnił na zabawę, było tak wesoło, jak może nigdy w życiu.

J. M. Ch. — cka.

Zagadki

1.
Gdy mnie przez n napiszesz,
woda ze mnie leci.

Gdy przez m, na jarmarku
spieszą ku mnie dzieci.

2.
Gdy mam k na początku,
służę do butelki.

Gdy mam w, wtedy we mnie
ładuj towar wszelki.

Szarady

1.
Pierwsze na wiosnę to po rzeczce pływa.
Drugie, gdy zjędzie się gromada, bywa.
Wszystko człowiek, od świtania
Szyje palta i ubrania.

2.
Pierwsze to tak kura gdać.
Drugie zaś rozkaznik znaczy.
Wszystko rzemieślnik. Wciąż ze wsi
brzega

Głos jego pracy wkrąg się rozlega.
Za rozwiązanie powyżej umieszczonych zagadek i szarad nagroda.

—ooo—

Odpowiedzi Redaktora

Wacek R — ak. Rozwiązanie przysłałeś za późno, już po umieszczeniu

w „Dodatku dla dzieci” rozwiązania, nagrody więc, której tak natęczyłeś się domagasz, nie otrzymasz.

Marysia S. Przysłany przez Ciebie materiał postaram się wykorzystać w jednym z następnych „Dodatków”.

„Śloneczko”. Dziękuję Ci za list i pozdrowienia. Lamigłówka twoja jest tak trudna i zawiła, że sam jej nie mogłem rozwiązać. Wymyśl łatwiejszą.

St. W. Zawiercie. Dobrze, umieszczę.

Jasiu Ziarno. Wierszyk b. słaby. Opowiadanie prozą znacznie lepsze.

Wanda L — ska. Marja Konopnicka jest pochowana we Lwowie. Wierszyk nieaktualny już.

—ooo—

CO CZYTAĆ?

Eryk Zieliński.

MILORD TANCZY.

Pełna humoru i werwy, choć przeplota dramata momentami momentami historia harcerska. Sylwetki dziarskich chłopków, skrośnięte z życiem i zacięciem „Milordem” jest pies — znajda, wychowany przez harcerza z drużyny Zawiszków, nadzwyczaj inteligentny i wytresowany, a w ciężkich chwilach nawet pomagając swemu młodocianemu panu.

proszki
KOWALSKINA
STOJĄCIE NA DRY UPORCZYWKACH
BOLACH GŁOŹNYCH
FABR. CHEM. FARM. „KOWALSKI” WARSZAWA

ZE SPORTU

P.Z.P.N. obraduje nad podniesieniem poziomu piłkarstwa

Ostatnie posiedzenie zarządu polskiego zw. piłki nożnej odbyło się przy udziale kpt. związkowego p. Kaluży, który przybył na to posiedzenie z Krakowa. Na posiedzeniu przyjęto do wiadomości sprawozdanie p. Kaluży z meczu Polska — Rumunia 1:1 w Bukareszcie i uwagi p. Kaluży: „dnosnie do strony sportowej i gry naszych zawodników. Donosiliśmy niedawno, że zarząd PZPN. w sposób zdecydowany zajął się sprawą porażki na meczu w Bukareszcie i zażądał nawet od kpt. związkowego specjalnych wyjaśnień. Okazuje się obecnie, że sprawozdanie p. Kaluży wystarczyło do całkowitego załatwienia sprawy.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się konferencja trenerów piłkarskich, w której wezmą udział 4 trenerzy PZPN. Otto, Spojda, Kossek i Sell. Postanowiono zaprosić również trenera Pogoni Molnara, oraz trenera Warty Riehera.

Na konferencji, którą prowadzić będzie

Obwieszczenie

Notariusz przy Wydziale Hipotecznym Sądu Grodzkiego w Będzinie, Zygmunt Karczewski, urzędujący i mający swoją kancelarię w powiatowym mieście Zawierciu, przy ul. Trzeciego Maja pod Nr. 1, jednogłośnie obwieszcza, że na zasadzie art. 510 Kodeksu Handlowego w dniu 26 listopada bieżącego 1935 roku o godzinie 11, w lokalu fabrycznym firmy „Fabryka Wyrobów Metalowych i Haeli „Ulan“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, mieszcząca się w Zawierciu, przy ulicy Chmielnej pod Nr. 8 w jednym terminie bez oszacowania odbędzie się licytacja publiczna, na żądanie wierzyciela Hermana Osterweila, następujących maszyn i narzędzi znajdujących się we wskazanym wyżej lokalu fabrycznym rzeczonoj firmy „Ulan“, a mianowicie:

1) 3 motorów elektrycznych na prąd dzmienny 4,5 K. M. z kompletną armaturą, 2) 1 tokarni rewolwerowej z otworem do 18 mm. o komplet z przyrządami, 3) 1 prasy ekscentrycznej z kołem zamachowym o uciśku do 30 ton, 4) 2 pras ekscentrycznych z kołami zamachowymi o uciśku po 10 ton, 5) 1 prasy małej ekscentrycznej do cechowania haceli, 6) 1 heblarki do heblowania haceli kompletnej z przyrządami, 7) jednej tokarni pociągowej, kompletnej z przystawką, 8) 1 szlifierki dużej o 2 tarczach szmerglowych 450 mm., 9) 1 szlifierki mniejszej o 2 tarczach szmerglowych 250 mm., 10) 1 tokarni z aparatem do frezowania i małą szlifierką 450 mm. obrotów do ostrzenia frezów do haceli, 11) 7 gwintarek automatycznych do gwintowania haceli, 12) 8 ostrzerek (frezarek) do ostrzenia haceli (4 podłojne), 13) 3 zataczarek do zataczania haceli, 14) 3 młotów upadowych nożnych do nitowania, 15) 1 młota pasowego ciernego z kołami i przystawką, 16) 1 pily do cięcia żelaza z przystawką, 17) 1 nożyce ręczne do cięcia blachy o 1 mm. grub. ze stołem drewnianym, 18) 1 nożyce rolkowych do cięcia blachy o 2 mm. grub. z kołami zębionymi, 19) 2 wiertarki małych szybko bieżących, 20) 1 wiertarka pasowej, ścienną, zwykłą, 21) 1 wiertarki filarowej do dziur do 16 mm., 22) 1 wiertarki filarowej dużej do otworów do 25 mm., 23) 2 bębnowe żelaznych lanych do polerowania haceli, 24) 1 kuzni polowej z wentylatorem, 25) 1 kuzni stalowej z 2-ech ogniskami z wentylatorem i kołami, 26) 2 kowadła kowalskich na prach drewnianych, 27) Różne narzędzia kowalskie jak młoty i młotki ręczne gzymsa, szczypcy i inne narzędzia potrzebne w kuzni, 28) 1 wózek ręczny do przewożenia żelazów w wewn. fabryki (kozy), 29) 9 imadel zwykłych słusarskich w różnych wielkościach, 30) 4 imadel równoległych w różnych wielkościach, 31) 5 warsztatów słusarskich drewnianych różnej wielkości, 32) 1 pieca mrowanego z cegły ogniotrwałej do hartowania haceli, 33) 1 zbiornik z blachy żelaznej na wodę okrągłego 1,5 x 2 mtr. z rurami, 34) 1 zbiornik z bl. żel. mniejszego na mydliny (okrągłego z rurami), 35) 1 pieca żel. do hartowania narzędzi do haceli, 36) 7 aparatów zapasowych do ostrzenia haceli, 37) 1 wagi dziesiętnej drewnianej do 300 kg., 38) 1 tokarni do żelaza zwykłej z przystawką, 39) 4 komplety przenośniki z kołami sprzęgłami, łożyskami, ogólna długości około 25 m. o grubości wałów od 50 do 65 mm., 40) pasów skazanych do wszystkich maszyn i przenośników, 41) matryce i różnych przyrządów do produkcji, 42) różnych narzędzi i przyrządów stolarskich, 43) instalacji elektrycznej w całej fabryce, 44) różnych stołów, szaf i stojaków drewnianych do użytku fabrycznego, 45) prasy do kopijowania listów na stole drewnianym z szufladą.

Ruchomości powyższe oglądać można w dniu licytacji w miejscu spisanym w czasie wyżej oznaczonym.

NOTARIUSZ
(—) Z. KARCZEWSKI

referent wyszkoleniowy związku inż. Kuchar, omówiona będzie całość spraw wyszkoleniowych, oraz kwestja opinii trenerów na temat udziału w Olimpiadzie.

—000—

SEDZIOWIE ZAGŁĘBIOWSCY NIE CHCĄ PROWADZIĆ ZAWODÓW C.K.S.-owi.

Pomiędzy podkolegium sędziów w Sosnowcu, a zarządem Czeladzkim K. S. powstała nieporozumienia na tle obsadzenia zawodów C. K. S. w tej sprawie odniósł się do O. K. S. w Częstochowie. Zarząd podkolegium uznał się tym listem obrażony i powziął następującą uchwałę:

Na skutek obrazy pisemnej całego grona sędziowskiego podkolegium sędziów w Sosnowcu przez zarząd Czeladzkiego K. S. w Czeladzi — zarząd podkolegium uchwalił nie obsadzać zawodów organizowanych przez C. K. S. i w związku z tem wydał za kaz wszystkim sędziom prowadzenia jakiegokolwiek zawodów urządzonych przez C. K. S. do czasu załatwienia tej sprawy przez obecne władze sportowe.

DOKOŁA SPRAWY TUSZYŃSKIEJ i C. K. S.

Kolo sprawy C. K. S. i zawieszonych graczy Tuszyńskiego tworzy się już cała legenda. Ostatnio zamieściliśmy wyjaśnienie b. przewodniczącego W. G. i D. a następnie list b. sekretarza w. G. i D. p. Horzelskiego. W związku ztem nadesłał nam pismo p. Lorek. Będzie to już ostatnie światło na aferę Tuszyńskiego, gdyż już w najbliższym czasie podkolegium wyda decyzję która niewątpliwie ostatecznie rozwiśnie tę sprawę. Wyjaśnienie p. Loreka podajemy poniżej:

Wyjaśnienia p. Z. Horzelskiego b. sekretarza W. G. i D. odnośnie uchwały do Tuszyńskiego nie wytrzymały krytyki, bowiem integralną częścią każdego posiedzenia są uchwały, a obowiązkiem sekretarza jest uchwały te w pierwszej linii wpisać do protokołu (bez względu na jakikolwiek dopiski na dokumencie, mającym związek z daną uchwałą). Trzeba przecież rozróżnić uchwałę od dokumentu, a w danym wypadku sprawozdania sędziowskiego, na którym napisałem „ad acta“, co znaczy, sprawa załatwiona i dokument na leży skierować do odpowiednich akt. Jeżeli zaraz nie napisałem treści uchwały na sprawozdaniu sędziowskim, to właśnie nie kto inny, jak tylko sekretarz powołany jest, aby tam, gdzie są pewne niedociągnięcia dokonał uzupełnienia. Zresztą na posiedzeniu w dn. 2. października 1935 r. na którym nie był odczytywany protokół z dn. 25. IX. 1935 r., uchwałę tę napisałem na protokole sędziowskim. Zgodnie z tym z wywodami p. Z. Horzelskiego była podstawa do wpisania omawianej uchwały w odpowiednim protokole.

W końcu nadmieniam, że w tej sprawie osobiście interwenjowałem u p. Z. Horzelskiego przed napisaniem protokołu z dn. 2. IX. 1935 r. co nie odniosło skutku.

Jan Lorek.

Z KIM WŁOCHY ZERWAŁY STOSUNKI SPORTOWE?

Włochy ogłosiły obecnie listę państw, z którymi mają być zerwane wszystkie stosunki sportowe.

Lista przedstawia się następująco: Anglja, Francja, Sowiety, Belgja, Holandja, Szwecja, Danja, Kanada Nowa, Zelandja, Południowa Afryka, Australia, Indja, Liberia.

Jak widzimy w spisie tym niema Polski.

KRONIKA

× Kluby francuskie polują na Peterka. Menager jednego z czołowych zawodowych klubów francuskich w czasie swego pobytu w Polsce zwrócił uwagę na Peterka, Grodkowego napastnika Ruchu. Ostatnio Peterek otrzymał od drużyny francuskiej propozycję 2500 fr. miesięcznej gaży niezależnie o dtego, 250 fr. za każdy wygrany mecz.

Czy Peterek opuści Ruch, aby przejść na zawodowstwo — niewiadomo.

Nie oszczędzaj na świetle,
gdyż światło elektryczne
jest najtańszem światłem

Kino „EDEN” w Sosnowcu

Dziś!

Dziś!

„SEQUOIA”

Najbardziej naturalny, najuczciwszy i najpiękniejszy obraz jaki kiedykolwiek zobaczycie.

W rolach gł. Jean Parker i Russell Hardie.

NADPROGRAM: „Na prawach wyłączności”

„Abisynja w ogniu wojny”

Specjalny reporaż z terenów wojny
Italo-Abisynskiej

Gdzie jest WALTER tam się zapomina o troskach i obciążeniach budżetowych. — A gdzie jest ten znakomity siewca humoru wraz z Basią Gilewską, Lawińskim, Gierasńskim, Sierańskim i Złotym? W kinie „ZAGŁĘBIE” w wesołym, do łez rozśmieszającym filmie pod tytułem: —

NIE MIAŁA BABA KŁOPOTU

Nadprogram:

Tygodnik Paramountu ostatnie walki na froncie Włosko-Abisynskim

Ulubienica publiczności

KINO Palace

FRANCISZKA GAAL

jako ILOŃKA w filmie „PAPRYKA”

PRZYCHODNIA
LECZNICZA
chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”
Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a
Czytnia: 10 - 1 i 4 - 7 pp., w święta: 1 i - 1
Wizyta 5 złotych.

Na zdrowiu oszczędzać
nie wolno!

Przed skutkami nikotyny
chronią pióra gily z trzema
watami

„Dla znawców”

fabryki E. PASCHAŁ-
SKI i S.ka, RADOM.

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

POMOCY w lekcjach i przygotowania do egzaminów, podejmuje się z dobrym rezultatem. Pogoń, ul. Gołębia 1, wskazuje portier.

POSADY I PRACE

MEZCZYZNI do zwołania grzewa mogą zgłosić Sosnowiec, Swoboda 2.

POTRZEBNA stolarzy budowlanych. Czeladź, Miłowska 75.

ZGUBIONE DOKUMENTY

WALERJA BERESZKA zgubiła legitymację Ubezpieczalni Społecznej wydaną w Sosnowcu

ZAGINEŁA legitymacja Z. U. P. U. i Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu Sabinny Golankowej, Sosnowiec, Narutowicza 15

BRYNER GIECYL zgubił dowód osobisty wydany przez magistrat m. Będzina.

UNIEWAŻNIAMY zgubione świadectwa Edzi i Sali Reichówny wydane przez Szkołę Powszechną Nr. 21 w Sosnowcu.

KRZYKAWSKI TADEUSZ zgubił bilet okresowy Strzemieszyce-Olkusz Nr. 27963 wydany przez dyrekcję warszawską.

LICHTENFELD JAKÓB zgubił książeczkę wojskową wydaną przez F. K. U. Będzina.

IZRAELOWI GOLCEROWI skradziono książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Miechów, i dowód osobisty wydany w Miechowie.

RÓŻNE

ZGUBIONO 2 weksle: 1) 50 zł. platny 31. XII. wyst. Antoni Wróbel, żyro Szczogiel, 2) na 23 zł. wyst. H. Grosfeld, żyro I. Płotek, które się unieważnia. Moszkowicz.